פערלאג „קאמפף“.

ק. קאוטסקי.

דער קאמפף פון די נאציאנאליטעטען און דאס שטאאטס־רעכט אין עסטרייך.

ווילנא.
דרוקעריי וויטווע עט געברידער ראָם
1906.

Борьба національностей и государственное право въ Австріи.

ВИЛЬНА.
Типографія Вдовы и братьевъ Роммъ.
Уголъ Духовскаго и Глухого пер. соб. домъ № 1/2
1906.

1,

אין גאַנץ אייראָפּע וועט זיך ניט געפינען נאָך איין מדינה, וואָס איהר פּאָליטישע לאַגע זאָל זיין אַזוי פערפּלאָנטערט, ווי די לאַגע פון דער קעניגרייך פון די האַבסבורגער [1]. אין טערקיי אפילו איז דער פּאָליטישער מצב ניט אין אַנ׳ערך קלערער.

נאָך גאָר ניט לאַנג איז דער רייכסראַט (דער עסטרייכישער פּאַרלאַמענט) געווען ניט ווייט אָבגעשטאַנען פון אַנ׳אמתען דולהויז. אַ קליינע און נישטווערדיגע סבה האָט אַריינגעבראַכטביידע צדדים פון רייכסראַט אין אַ ווילדע משוגעת [2]) און האָט זיי אַזוי צורייצט, [אַז ס׳האָט זיך געמוזט אָבשטעלען די גאַנצע פּאַרלאַמענטאַרישע רעדעל; און דער 1898 יאָהר — דער פופציגיעהריגער יובילעי ניט נאָר פון דער מערץ-רעוואָלוציע, נאָר אויך פון

1) די פאַמיליע פון דער דינאַסטיע, וואָס קיניגט אין עסטרייך

2) דאָ רעדט זיך וועגען דער פעראָרדנונג פון דעם מיניסטער באַדעני וועגען דעם, אַז ביידע שפּראַכען, אי די דייטשע אי די טשעכישע, זאָלען זיין גלייכבערעכטיגט אין בעהמען. די פעראָרדנונג האָט ארויסגערופען אַ מורא׳דיגע מהומה אין גאַנץ עסטרייך. די פעראָרדנונג האָט אַרויסגערופען אַ שרעקליכע אונצופרידענהייט מיט איהר איינהאַלט ביי דער דייטשער עסטרייכישער בעפעלקערונג, וועלכע וויל דורכאויס זיין די הערשענדע, וועלכע וויל אין אַלץ דריקען די סלאַווישע פעלקער אין עסטרייך און איבערהויפּט די טשעכען. די פעראָרדנונג האָט אָבער אויך געבראַכט צו צוזאַמענשטויסונגען פון די מאַסען מיט די פאָרשטעהער פון דער רעגירונג דורך איהר פאָרם — דורך דעם, וואָס די גלייכבערעכטיגונג פון די שפּראַכען איז דורכגעגאַנגען ניט אַלס אַ געזעץ, וואָס איז אָנגענומען געוואָרען אין פּאַרלאַמענט פון די פאָלקס-פאָרשטעהער, נאָר אַלס אַ פעראָרדנונג פון מיניסטער, וועלכער האָט זיך בענוצט מיט דער רעגירונגס-מאַכט נעגען דעם ווילען פון דעם רייכסראַט.

דער איבערזעצער.

פראַנץ־יוסף׳ס קיניגען, וואָס האָט לכתחלה געגעבען האָפנונגען אויף פאָלקאָמען שלום, — האָט זיך אויסגעצייכענט מיט אַן׳איפּ־שטאַנד אין וויען, מיט אַיינפיהרען קריגס־צושטאַנד אין פראָג און מיט צומאַכען דעם פאַרלאַמענט.

און דער גאַנצער רעש נעהמט זיך סך הכל איבער׳ן בעפעהל מכח די שפּראַכען, ריכטיגער, איבער דער שאלה: צי זענען די 200 בעאַמטע, וועלכע וואוינען אין בעהמען, מחויב צו פערשטעהן דייטש אָדער ניט? אַ ודאי האָט של׳גבט געווירקט דאָס, וואָס די שפּראַך־פראַגע איז געלעזט געוואָרען ניט דורכ׳ן געזעץ, נאָר דורך אַ פעראָרדנונג פון אַ מיניסטער; ס׳איז אויך אַן אמת, אַז דער בעפעהל איז אין געוויסע הינזיכטען צו שטרענג, — אין עסטרייך אָבער איז מען דאָך געוואוינט רוהיג פערהאַלטען זיך אי צו ערגערע מעשים, מיט וואָס־זשע ערקלערט זיך אַזאַ פלוצליכע אונזיניגע מלחמה, וועלכע האָט זיך אַזוי בלוטיג געפיהרט?

די דאָזיגע מלחמה איז נאָר דאַמאָלס פערשטענדיג, ווען מען בעטראַכט דעם בעפעהל מכח די שפּראַכען ניט ווי אַ סבה, נאָר ווי אַ סיגנאַל צו די אַלע געפעכטען, וועלכע זענען ניט לאַנג פאָרגעקומען. די סבות זייערע ליגען אָבער אַ סך טיפער. מ׳קען ניט ערקלערען די איצטיגע לאַגע פון עסטרייך נאָר מיט דער טאַקטיק פון באַדעני. די „אַייזערנע האַנד” האָט, פערשטעהט זיך, פיעל מיטגעהאָלפען צו פ ע ר ש אַ ר פ ע ן די עקסיסטירענדע היפוכים, נאָר ניט זי האָט די היפוכים געשאַפען, און דעריבער האָט די בעזייטיגונג פון באַדעני, ווי נויטיג עס איז ניט געווען, ניט געקענט לויטערער מאַכען דעם מצב. באַדעני׳ס דימיסיע האָט פריינגעמאַכט אַן׳אָרט פאַר אַ רעגירונג מיט אַ פראָגראַם, וואָס האָט אַרויסגעפיהרט עסטרייך פונ׳ם טומפּען ווינקעל, אין וועלכען זי איז פערקראָכען; אין דער זעלבער צייט אָבער האָט זי בעוויזען, אַז אויף אַזאַ מין רעגירונג זענען די הערשענדע קלאַסען און פאַרטייען קנאַפּע בעלנים. די סבות פון דער איצטיגער לאַגע בעשטעהען ניט אין אַ פאַלשען „גאַנג”, אָדער אין דער אונפעהיגקייט פון אַ מיניסטער, זיי ליגען אַ סך טיפער. זיי זענען אַם שטייפסטען צוזאַמענגעבונדען מיט דער איינגענאַרטיגער ענטוויקלונג פון די נאַ־ציאָנאַליטעטען און קלאַסען אין עסטרייך.

קודם כל, לאָמיר זיך פּרובען אָנצייכענען אין אַלגעמיינע שטריכען דעם ענטוויקלונגס־גאַנג פון די נאַציאָנאַליטעטען.

די היינטיגע נאַציאָנאַלע אידעע, וועלכע וואַקסט אינאיינעם מיט׳ן וואוקס פון היינטיגען שטאַאַט, איז ניט קיין פּוסטער מיראַוש, ניט קיין האַלוצינאַציע פון קראַנקע מחות (ווי עס בּהויפּטעט איין קריטיקער פון׳ם „צו איינזייטיג מאַטעריאַליסטישען" מאַרקסיזם) —זי ליגט טיעף בּעהאַלטען אין די בּעדערפניסען פון די פעלקער. די וויכטיגסטע פאַקטאָרען פון איהר ענטוויקלונג זענען, ווי מיר רעכענען, דריי:

ערשטענס, די בּעדערפניס פון דער בּורזשואַזיע, בּפרט פון דער, וועלכע שאַפט די סחורות, צו בּעוואָרענען פאַר זיך דעם אינערליכען מאַרק און די מעגליכקייט פערבּרייטערען דעם אויסער־ליכען. דיזע בּעדערפניס פיהרט צו אָבּצאַמען זיך פון אויסען און צו אָננעהמען צוזאַמען מיטלען געגען אַלע אויסלענדישע קאָנקורענ־טען. אַם בּעסטען קען דיזע בּעדערפניס בּעפרידיגט ווערען דורך אַ נאַציאָנאַלע מדינה; דאָרט אָבער, וואו אין איין מדינה לעבּען צוזאַמען פערשידענע נאַציעס, פערבּייטען די שפּראַך-גרענצען אין אַ געוויסען מאָס די אָבּצאָהלונגס גרענצען: די שפּראַך איז דאָך דער וויכטיגסטער פערקעהרס־מיטעל. אָבּצאַמען און פערבּרייטערן די שפּראַך געגענד, אויסשליסען פון איהר די קאָנקורענטען, וועלכע רעדען אויף אַנ׳אַנדער שפּראַך, קען דיענען צום בּעוואָרענען דעם אינערליכען מאַרק, פּונקט ווי אין אַנ׳אַנדער אָרט די גרייס און די אונאָבּהענגיגקייט פון דער נאַציאָנאַלער מלוכה.

דער 2־טער פאַקטאָר פון דער היינטיגער נאַציאָנאַלער אידעע איז די שטרעבּונג צו פּאָליטישע פרייהייט, צו דעמאָקראַ־טיזם. מיר וועלען דאָ ניט אַרומרעדען די עקאָנאָמישע יסודות פון דער דאָזיגער שטרעבּונג, וועלכע האָט זיך מיט אַ קראַפט אַרויסבּעוויזען אין אַלע קולטורעלע לענדער אין משך פון לעצטען יאָהרהונדערט. דאָס איז אַ שטרעבּונג צו׳ם פולען סובערעניטעט פון פאָלק, וועלכער וויל פריי בּעשטימען זיין מזל און ווידערשטעהן יעדען אויסערליכען צוואַנג, פון וואַנען עס זאָל ניט שטאַמען: פון אַ איינצעלנער פּערזאָן, פון אַ קלאַס אָדער פון אַ פרעמדער נאַציע.

דער דריטער פאַקטאָר פון היינטיגע נאַציאָנאַלע שטרעבּונגען

איז, נאָך אונזער מיינונג, די פערשפּרייטונג פון נאַציאָנאַלער בילדונג, פון נאַציאָנאַלער ליטעראַטור אין די פאָלקס־מאַסען. דאָס לעצטע איז אַ האַראַקטעריסטישער צייכען פון נײַנצעהנטען יאַהרהונדערט. ביז דיזער צייט בעמערקען מיר אומעטום אַ פאָלקס־פּאָעזיע און אַ געוויסען סכום ידיעות, וועלכע געהען איבער בעל פּה פון דור צו דור און טרעטען ניט אַריבער די גרענצען פון דער דאָרפישער אָדער שטאָדטיגער קהלה. אין דער זעלבער צייט בעגעגענען מיר נאָך אַ ליטעראַטור, וועלכע איז אָבער נאָר אַ מין פּריווילעגיע פון וועניגע אַריסטאָקראַטען און בלייבט לחלוטין פרעמד דעם פאָלקס לעבען אויף אַזוי פיעל, אַז במשך פון אַ לאַנגער צייט בענוצט זי זיך מיט פרעמדע שפּראַכען און טראָגט איבערהויפּט אַ אינטערנאַציאָנאַלען האַראַקטער. אין דעם 19־טען יאָהרהונדערט הייבט אָן אַרויסגעשטויסען ווערען פון דער ליטעראַטור די לאַטיינישע שפּראַך, וועלכע האָט פאַרנומען אַלס אַלגעמיינע ליטעראַרישע שפּראַך דעם ערשטען אָרט (דעם צווייטען אָרט האָט פאַרנומען די פראַנצויזישע שפּראַך). די ליטעראַטור בעקומט אַלץ מעהר אַ נאַציאָנאַלען האַראַקטער, די ליטעראַטור ווערט געשאַפען אין די נאַציאָנאַלע שפּראַכען: אַזוינס אָבער קומט פאָר נאָר אין די גרענצען פון גרויסע נאַציעס מיט אַ ענטוויקעלטער בורזשואַזיע. די קליינע, ווי אויך די עקאָנאָמיש אָבגעשטאַנענע פעלקער זענען ניט געווען בכח אופּהייבען זייער גייסטליכען לעבען ביז דער מדרגה פון אַן אייגענער ביכער־ליטעראַטור; דערצו האָבען זיי ניט געקענט ליפערן ניט קיין מחברים ניט קיין גענוגען צאָהל לעזער.

אין 19־טען יאָהרהונדערט ווערט די שוהל־בילדונג פון די מאַסען אַן עקאָנאָמישע נויטווענדיגקייט. דאָס עקאָנאָמישע און פּאָליטישע לעבען צווינגען די מאַסען צונויפטראָגען זיך מיט ווייטערע געגענדען. צוזאַמען מיט דער ביכער־ליטעראַטור ענטשטעהט אַ גאַזעטען־ליטעראַטור, און זיי ביידע דרינגען אַריין אין אַלץ טיעפערע און טיעפערע שיכטען פון פאָלק. אַ דאַנק זיי ערשיינט אויך ביי די קליינע נאַציעס אַן אייגענע ליטעראַטור, קודם כל אַ צייטונגס־ליטעראַטור. אין עצם איז איהר ווערטה גאַנץ קליין, זי רייניגט אָבער אָב דעם באָדען פאַר העכערע פאָרמען פון אָריגינעלער נאַציאָנאַלער ליטעראַטור און פיהרט צו׳ם ערשטען אַריין אין

בעוואוסטזיין פון די מאַסען דאָס געפיהל פון געמיינזאַמקייט בנוגע צו זייער שפראַך און אויך צו זייער נאַציאָנאַלער בעזונדערהייט.

דיזע אַלע יסודות פון דער נאַציאָנאַלער בעוועגונג אין אונזער צייט וואָרצלען זיך טיעף אין די ענטוויקלונגס־טענדענצען פון דעם איצטיגען געזעלשאַפטליכען לעבען. היסטאָריש זענען זיי פאָלקאָם געזעצליך, און קינסטליך שטערען זייער וואוקס איז אַלץ איינס, ווי שטעלען אַ וואַנד פאַר דער סאָציאַלער ענטוויקלונג.

צו אַ זעלכע מיני נאַציאָנאַלע בעוועגונגען איז דער פּראָלעטאַריאַט ניט נאָר ניט פיינדליך געשטימט, פערקעהרט, ער איז נאָך דירעקט פעראינטערעסירט אין זייער גינסטיגען וואוקס. דער קאַמפּף צווישען די נאַציעס איז ניט קיין נאַטירליך נויטווענדיגער רעזולטאַט פון די נאַציאָנאַלע בעוועגונגען, אפילו דאָרט וואו איניגע נאַציעס וואוינען צוזאַמען אין איין מדינה, — דאָס האָט בעוויזען קלאָר דער ביישפּיעל פון שווייץ. ס'וואָלט געווען זעהר ווילד און משונה'דיג — אָננעהמען דעם היינטיגען נאַציאָנאַלען קאַמפּף אין עסטרייך פאַר אַ קאַמפּף פון די ראַסען פאַר זייער קיום, אַנערקענען דיזען קאַמפּף פאַר אַ געזעץ פון דער נאַטור און איינזעהן אין די פּאָליטישע מסחרים פון די „יונג־טשעכען' מיט באַדעני, אָדער אין דעם ליאַרם פון דעם תם'עוואַטען וואָלף די ערשיינונג פון נאַטור־קרעפטען.

איך רעכענען מיר פאַר ניט ריכטיג די השערה, אַז דער נאַציאָנאַלער קאַמפּף אין עסטרייך, זענענדיג אַ פּראָדוקט פון די היינטיגע נאַציאָנאַלע שטרעבונגען, וועט ניט אויפהערען, כל זמן עס וועט האָבען אַ קיום דער איצטיגער נאַציאָנאַלער בעוואוסטזיין. מיר, להיפך, זעהען די הויפּט־סבות דערפון, וואָס די נאַציאָנאַלע שטרעבונגען האָבען אָנגעצונדען אַזאַ שרעקליכען און אונזיניגען פייער פון מחלוקת — אין דער אָבגעשטאַנענהייט פון דער עסטרייכיאימפּעריע, און איהרע פעאָדאַלע און אַבסאָלוטיסטישע חורבות.

דער איינציגער מיטעל, וועלכער קען, לויט אונזער מיינונג, מאַכען אַ סוף צו דיזער מחלוקת, איז — אויסראַמען, מבער זיין אַלץ, וואָס איז נאָך געבליבען פון פעאָדאַליזם און אַבסאָלוטיזם.

עסטרייך איז נאָך היינט ניט דערוואַקסען צו דער מדרגה פון אַ היינטוועלטליכער איינהייטליכער מדינה. בעצם איז זי נאָך

עד היום אַ סכום פון גרויסע און קליינע מלוכות, וועלכע זענען פעראייניגט דורך איין ישותפות'דיגע טעריטאָריע און זענען צווישען זיך צונויפגעבונדען מעהר ניט ווי דורך דער דינאַסטיע.

אַזוי איז אָהן אַ שום ספק געוועזן די לאַגע ביז דער צווייטער העלפט פון פאָריגען יאַהרהונדערט. מאַריע טערעזיאַ איז געוועזן אַ קעניגין פון אונגאַרן, אַ קעניגען פון בעהמען, אַ הערצאָגין פון שלעזיען וכדומה, נאָר ניט קיין מלכה פון איין גאַנצער מדינה. זי האָט זיך אפילו געפּרובט בעשאַפען אַ מעהר איינאַרטיגע מדינה־פערוואַלטונג, נור ערשט איהר זוהן יוסף II האָט געמאַכט אַ ענט־שלאָסענעם נסיון בעשאַפען אַ יין מאָנאַרכיע, מבטל זיין די שטאַנדעס־פריווילעגיעס אין איינצעלנע לענדער און אונטערטעניגען די גאַנצע פאָלקס־מאַסע דער הערשאַפט פון איין און דער זעלבער ביוראָקראַטיע און אַרמעע. זיין רעגירונג איז אָבער געוועזן אַ דייטשע, ניט נור מצד די דינאַסטיע, וועלכע האָט בעזיצט דעם דייטשען קעניגליכען טיטול, נאָר אויך דורך דעם, וואָס כמעט אין גאַנצען לאַנד זענען די אינטעליגענץ און די בורזשואַזיע, די נייע העכערע קלאַסען, אין וועלהע ס'האָט זיך געניטיגט דער „געבילדעטער דעספּאָטיזם", געוועזן דייטשע. יוסף II האָט זיינס אָבער ניט אויסגעפיהרט: דער פעאָדאַלער פּאַרטיקולאַריזם איז געוועזן מעכטיגער פון איהם. ערשט די פראַנצויזישע רעוואָלוציע האָט נעהענטער געמאַכט עסטרייך צום אידעאַל פון אַ איינהייטליכער מדינה. זי האָט ערשיטערט די גער־מאַנישע אימפּעריע. פראַנץ II האָט זיך ענטזאַגט פון איהר קרוין, וואָס איז שוין סיי ווי סיי גאָרנישט ווערטה געווען, און האָט אָנגענומען דעם טיטול „אימפּעראַטאָר פון עסטרייך" (אין יאָהר 1804). דאָס נייע געשאַפענע עסטרייך האָט עקסיסטירט ניט מעהר פון זעכציג יאָהר. אין יאָהר 1867 ווערט זי שוין מגולגל אין עסטרייך־אונגאַרישע מאָנאַרכיע, פון וועלכער איין טייל הייסט אונגאַרן, און דער צווייטער: „פערטראָטענע אין רייכסראַט קעניג־רייכען און קרוינלענדער". דיזער נאָמען אַליין בעווייזט שוין, אויף ווי פיעל עסטרייך איז ווייט פון דעם, אַז זי זאָל זיין אַנ'איינהייט־ליכע מדינה פון דער נייער צייט.

אין מעטטערניך'ס צייטען איז דער צענטראַליזירטער אַבסאָ־לוטיזם דערגאַנגען ביז דער העכסטער מדרגה. די בעזונדערע

„מלוכות און לענדער" האָט צוזאַמענגעבונדען ניט דער דרייסטער, מענשענפריינדליכער, פּראָגרעסיווער דעספּאָטיזם פון יוסף II, נאָר די אונזיניגע און ווילדע סיסטעם פון פּאָליצייאישען שפּיאָנאַזש, פּאָליצייאישער אַפּוטרופּסות און דרוק.

געגען דיזען אונערטרעגליכען דרוק זענען אין דער ערשטער העלפט פון 19-טען יאָהרהונדערט אויפגעשטאַנען איינער נאָכ'ן אנדערן אַלע פעלקער פון עסטרייך. די אויבענגעבראַכטע פאַקטאָרען האָבען אין זיי ערוועקט אַ נאַציאָנאַלען געפיהל, אַ שטרעבונג צו נאַציאָנאַלע אונאָבהענגיגקייט און אחדות און האָבען אַרויסגערופען אַ נאַציאָנאַלע בעוועגונג, וואָס קיין שום קראַפט האָט זי ניט געקענט אָבשטעלען. זיי אַלע האָבען געדאַרפט שטרייטען מיט'ן עקסיסטירענדען אַבסאָלוטיזם, ווי מיט זייער נאָהענטסטען שונא, נור ניט אַלע האָבען עס געטהון ווי געהעריג.

צווישען די גרויסע מדינה-טיילען פון עסטרייך זענען די סאַמע אָבגעשטאַנענע אין עקאָנאָמישען הינזיכט געווען — אונגאַרן און גאַליציען. מחמת דעם האָט אי דאָ אי דאָרט עקסיסטירט צוזאַמען מיט'ן ביוראָקראַטישען הויף-אַדעל אויך אַ שטאַרקער און בעדייטענדער אַדעל פון גוטס-בעזיצער, וועלכע האָבען שטאַרק געבענקט נאָך יענער גאָלדענער צייט, ווען די לייצעס האָבען זיי געהאַלטען. זיי האָבען געחלומ'ט פון אַ נאַציאָנאַלע מלוכה, וועלכע האָט בעדייטעט אין אונגאַרן — ניט נאָר די אונאָבהענגיגקייט פון די מאַדיאַרען, נאָר אויך זייער הערשאַפט איבער די קראָאַטען, רומעניער, סלאָווענער, דאָס גלייכען אין פּוילען — די הערשאַפט פון די פּאָליאַקען איבער די רוסינען און דייטשען. די רעאַלע יסודות פון דער היינטיגער נאַציאָנאַלער בעוועגונג זענען געווען אויך דורכגעדרונגען מיט משונה'דיגע פעאָדאַלע זכרונות. כל זמן די בעוועגונג איז געווען אין עצם אָפּאָזיציאָנעל, איז אין דער ערשטער שורה געשטאַנען די בעפרייאונג פון דער אייגענער נאַציאָן, בפרט אַז אַזאַ מין בעוועגונג האָט געפונען אַ שטאַרקען מיטגעפיהל ביי דער מערב-אייראָפּעאישער דעמאָקראַטיע. ס'איז אָבער געווען גענוג יעדער קלענסטער ערפאָלג פון דיזער נאַציאָנאַלער בעוועגונג, צו אָברייבען און אָבמעקען איהר דעמאָקראַטישע פאַרב און אויפדעקען איהרע רעאַקציאָנערע יסודות. אין דעם קאָפּ פון דער אַלגעמיינער רע-

אַקציע (פון 1815 ביז 1845 יאָהר) איז דער רעאַקציאָנערער חאַראַקטער פון דער בעוועגונג, פערשטעהט זיך, וועניג קענטיג געווען. דער עסטרייכישער אַבסאָלוטיזם האָט ניט געהאַט בכח אַפילו אויף איין מאָמענט דערשטיקען אונגאַרן; און דער אינגאַרישער רייכסטאַג, וועלכער האָט זיך געהאַלטען נאָך פון די פעאָדאַלע צייטען, איז דאַמאָלס געווען איינער פון יענע וועניגע ערטער אין אייראָפּע, אין וועלכען עס האָט זיך אָפען פראָקלאַמירט דאָס רעכט פון פעלקער אויף פרייהייט און זעלבסטפערוואַלטונג.

די דייטשע נאַציאָנאַלע בעוועגונג איז אויך פול מיט היפוכים און סתירות, ניט וועניגער ווי די אונגאַרישע און פוילישע.

אויבען האָבען מיר שוין געזעהן, אַז די דייטשען זענען אין עקאָנאָמישען זין געווען ניט נור די פּראָגרעסיווסטע נאַציע פון עסטרייך, נאָר זיי האָבען אויך געבילדעט די בורזשואַזיע און דאָס רוב אינטעליגענץ פון די ניט דייטשע נאַציעס; אַ חוץ דעם זענען זיי געווען די איינציגע נאַציע, וועלכע איז געווען זעהר נאָהענט צו די פּאָליטישע און ליטעראַרישע שטרעבונגען פון פּראָגרעסיווען מערב. ובכן, זענען די דייטשען געווען די ווירקליכע פאָרשטעהער פון בורזשואַזען ליבעראַליזם, די פּראָגרעסיווסטע נאַציע פון דער מאָנאַרכיע.

נאָר, צוגלייך מיט די אונגאַרן און די פּאָליאַקען, האָבען זיי פערנומען אַ פּריווילעגירטע לאַגע (בנוגע צו די איבריגע נאַציעס). די לאַגע איז געווען אַלץ זיכערער און בעסער, אַלץ גרינגער איז זי געווען איינצוהאַלטען, וואס נעהענטער עסטרייך איז געווען צום אידעאַל פון אַ צענטראַליזירטע איינהייטליכע מדינה. דעם אידעאַל האָט מען פּראַקטיש געקענט דערגרייכען, נור אונטערדריקענדיג יעדער נאַציאָנאַלע זעלבשטענדיגקייט פון אַנדערע פעלקער, נאָר דורך דער אַבסאָלוטער הערשאַפט פון דער דייטשער ביוראָקראַטיע, דייטשער אַרמעע, דייטשער פּאָליציי. און די זעלביגע דייטשען, וועלכע האָבען אַזוי ענטשלאָסען געקעמפט מיט'ן אַבסאָלוטיזם, ווען ער פלעגט אָנריהרען זייער נאַציאָנאַלען געפיהל, פלעגען איהם געבען זייער פולע הסכמה, בעת ער פלעגט אונטערדריקען אַנדערע פעלקער. די נאַציאָנאַלע בעוועגונג פון דער דייטשער עסטרייך איז אויך געווען ניט דורכאויס פּראָגרעסיוו: איהר אידעאַל איז

געלעגען א הינטער: פערשטעהט זיך, ניט אין פּאראלעלען עבר, נאר אין דעם בליהונגס-פעריאד פונ׳ם אבסאלוטיזם. מיט יוסף II׳ס נאמען איז פאר דער דייטשער ליבעראלער בורזשואזיע געווען פערבונדען ניט נאר אנ׳אנגענעהמע און געאכטעטע עראינערונג פון עבר, נאר אויך א פּראגראם פאר דער צוקונפט.

די לאגע פון די ניט פּוילישע סלאווען, אין פערגלייך מיט׳ן מצב פון די דייטשען, מאדיארען און פּאליאקען, איז געווען גאנץ אנדערש. מיר מיינען דא אונטער די סלאווישע פעלקער נאר די טשעכען, די וויכטיגסטע סלאווישע נאציאנאליטעט. די טשעכען, ווי די סלאווענער, קראאטען און רוסינען בילדען דעם הויפּט-טייל פון דער אונטערדריקטער מאסע פון דער בעפעלקערונג*). זייער אונטערדריקטער מצב איז ניט געווען קיין צופעליגקייט. די דאזיגע נאציעס האבען ניט געהאט קיין הערשענדען קלאס. זיי זענען בעשטאנען אויסשליסליך פון קליינבירגער, פּויערים און דעם ענטשטעהענדען פּראלעטאריאט. די הערשענדע קלאסען פון דער טשעכישער נאציאן אין בעהמען זענען פערניכטעט געווארען אינ׳ם פּעריאד פון „דרייסיג-יאהריגען קריעג" דורך דער האבסבורגער קאנטער-רעפאָרמאציע, און זייער ארט האבען פערנומען דייטשען — דייטשער אדעל, דייטשע העכערע גייסטליכקייט, דייטשע בורזשואזיע.

די פאקטארען, וועלכע זענען אנגעוויזען אין אנהויב פון דיזען קאפּיטעל האבען אויך בעשאפען צווישען די סלאווישע פעלקער, איבערהויפּט צווישען די טשעכען, א נאציאנאלע בעוועגונג, וועלכע איז געוואקסען אהן אנ׳אויפהער. די הויפּט-טרעגער פון דיזער בעוועגונג זענען געווען די קליין-בירגער און די פּויערים, און זייער סאציאלער כאראקטער האט זיך אויסגעדריקט אין דער בעוועגונג. אלס א בעוועגונג פון קליין-בירגערטום און פּויערטום האט זי געמוזט זיין א דעמאקראטישע, דעמאקראטישער, לויט איהר אינהאלט, איידער די בעוועגונגען פון דער דייטשער ליבעראלער בורזשואזיע און פון די פּוילישע און מאדיארישע „רעוואלוציאנערע" אגראריער; אלס א קליין-בירגערליכע אבער, האט זי געמוזט זיין נאך מעהר ניט קיין שטענדיגע, קווינקלענדע, וועניגער פעסטע איידער די איבערי-

---

*) דא בעטראכטען מיר ניט די רומעניער און איטאליענער, וועלכע שטעלען ארויס גאר אנדערע אויפגאבען.

גע אויבענדערמאָנטע נאַציאָנאַלע בעוועגונגען. אַ קליינבירגער איז, ווי בעוואוסט, אַ פערקערפּערטע סתירה — אַ האַלבער קאַפּיטאַליסט, אַ האַלבער פּראָלעטאַריער. זיין לאַגע אין דער היינטיגער מלוכה איז אויך פול מיט היפּוכים: אין פּאָליטיק דאַרף ער בטבע זיין אַ דעמאָקראַט, ווייל נאָר ביי דעמאָקראַטישע אַנשטאַלטען קען ער בעשיצען זיינע אינטערעסען; ווען די מלוכה־פערוואַלטונג טראָגט אַ האַראַקטער פון אַבסאָלוטיזם מוז ער זיין אַ רעוואָלוציאָנער. פון דער אַנדער זייט אָבער, טרייבען איהם זיינע עקאָנאָמישע אינטערעסען זוכען זיינע אידעאַלען אין עבר, און ער ווערט נאַטירליך נויטוועדיג אַ רעאַקציאָנער. ער פיהלט זיך אַט אַלס קאַפּיטאַליסט, אַט אַלס פּראָלעטאַריער, אַט אַלס רעוואָלוציאָנער און אָט אַלס רעאַקציאָנער. מ׳דאַרף זיך נור פאָרשטעלען אַ בעוועגונג, אַרויסגערופען פון אַ קלאַס, וואָס איז אַזוי רייך אין סתירות, און ביי די פול־ווידערשפּריכליכע תנאים פון עסטרייך! קיין שום נאַציאָנאַלע בעוועגונג ענטוויקעלט זיך ניט מיט אַזעלכע ווידערשפּרוכען ווי די טשעכישע! זי איז גרייט אין איין און דערזעלבער צייט שטרעבען פריינהייט דער ראַדיקאַלסטער דעמאָקראַטיע אין אינערליכער פּאָליטיק און דעם צאַרישען דעספּאָטיזם — אין אויסערליכער; היינט אויפשטעהן אַלס פריי געזאָנענע אין רעליגיעזען זין און מאָרגען געהן האַנד ביי האַנד מיט די יעזואיטען; היינט בילדען די שטאַרקסטע שטיצונג דער פריינהייט, און מאָרגען טהון פּאָליציישע טובות דעם אַבסאָלוטיסטישען רעזשים; היינט זיין געגען דער מלוכה, און מאָרגען — שקלאַפיש איהר אונטערגעבען זיך.

דערפאַר איז קיין חדוש ניט, וואָס דיזע בעוועגונג האָט אויך געזוכט איהר אידעאַל אין פערגאַנגענהייט. די קליין בורזשואַזיע אַלס אַ קלאַס, וואָס זיין גלענצענדער פעריאָד איז שוין פערביי, איז פון לאַנג־אָן נוטה צו אידעאַליזירען דעם עבר און זוכען איהר אידעאַל אין די „אַלטע, גוטע צייטען". ניט ווענינגער פון קליין־בירגערטום זיינען דערצו אויך נוטה די היסטאָריקער און יוריסטען פון די קרייזען, פון וועלכע עס ליפערן זיך דאָס רוב מנהיגים פון דער טשעכישער נאַציאָנאַלער בעוועגונג. זייער שטייגער איז בעגרינדען זייערע פאָדערונגען אויף די אַלטע פאַרצייטיגע מלוכה־רעכט. די דייטשע פּראָפעסאָרען און אַדוואָקאַטען זעהען דאָך אויך אַיין אין דער איינהייט פון דייטשלאַנד ניט קיין נויטווענדיגען רעזולטאַט פון

די הײנטיגע פערהעלטניסען, נאָר אַ הײליגע ציאָה פון באַרבאַראָסאַ׳ס צײַטען*).

פאַר די טשעכען אָבער האָבען די זכרונות פון פערגאַנגענהײט געהאַט אַ פיעל גרעסערע בעדײַטונג, אײדער פאַר די דײַטשען. פאַר זײ זענען די זכרונות געװען ניט נור אַ פאַנטאַס מאַגאָריע, פון װעלכער עס קאָנען נתפעל װערען פּאָעטען און אָראַטאָרען, װי בײ די דײַטשען, נאָר אויך אַ לעבענס-קראַפט, װעלכע האָט אָנגעפיהרט מיט די ניכטערע, רעאַלע פּאָליטיקער.

די סבה דערפון איז ניט שװער צו בעגעהמען. שװאַך און פערראַכטעט איז געװען די טשעכישע נאַציע אין אָנפאַנג פון איהר הײנטיגער נאַציאָנאַלער בעװעגונג, און װי גרויס האָט געדאַרפט אויסזעהן אין איהרע אויגען איהר פערגאַנגענהײט — די צײַט פון די הוסיטען, פאַר װעלכע ס׳האָט געציטערט די דײַטשע מלוכה, — די צײַט פון אָ-אָקאַר II, דעם קעניג פון בעהמען, װעלכער האָט בעהערשט די הערצאָגטימער עסטרײַך, שלעזיען, קאַרינטיע, קראַינאַ, מיט איין װאָרט, דעם גאַנצען חאָר פון הײנטיגער עסטרײַך! אויף דאָס נײַ אויפשטעלען די אַלטע מלוכה פון „װענצעל׳ס קרוין‟ איז געװען אַ נויטװענדיגער פאָרבעדינג, אום צו מאַכען אויף װײַטער לעבענס-פעהיג די טשעכישע נאַציאָן, און די עלעמענטען פאַר דיזער מלוכה האָבען נאָך עקסיסטירט. עסטרײַך איז נאָך דאַמאָלס װײַט געװען פון זײַן איין גאַנצעס. ס׳האָבען נאָך עקסיסטירט דאָס הערצאָגטום שלעזיען, די גראַפענשאַפט מעהרען, און דער עיקר, דאָס קעניגרײַך בעהמען. ס׳האָט נאָך עקסיסטירט דער לאַנדטאַג פון בעהמען; מ׳האָט מעהר ניט געדאַרפט מאַכען איהם אונאָבהענגיג פון דער צענטראַלער מאַכט, פערנעהמען אין איהם אַ שטאַרקע פּאָזיציע, און — דער יסוד צו אויפבויען די אַלטע הערשאַפט איז געלעגט.

שטרעבענדיג צו מאַכען דעם לאַנדטאַג אונאָבהענגיג פון דער צענטראַלער מאַכט, האָבען זיך די טשעכען בעגעגענט מיט׳ן פּעאָדאַלען אַדעל, װאָס האָט געהערשט אין דעם שטאַנדס-לאַנדטאַג — די ירושה פון פעאָדאַלער צײַט. אָט אַזױ האָט דאָס בעהמער שטאַאַטס-רעכט געבויט אַ בריקעל צװישען דער טשעכישער נאַציאָנאַלער בעװעגונג

---

*) פרידריך באַרבאַראָסאַ-אַ מיטעלאַלטערליכער דײַטשער קיסר, העלד פון פיעל פאָלקס-פאַנטאַזיען.

און דעם פּאַראַלעלען אַרעל. צייטענווייז, ווען דיזער פערבאַנד פלעגט אָננעהמען אַ מעהר דעמאָקראַטישען כאַראַקטער, פלעגט ער זיך פונאַנדערדרייסען, נאָר פריהער אָדער שפּעטער, ווי ס׳פלעגט נאָר האַלטען ביי אַ געפעכט מיט די ליבעראַלע דייטשען אָדער מיט׳ן צענטראַליזם, פלעגט ער איבער־אַנייס אויפלעבען. דער פעדעראַלער און נאַציאָנאַלער פּאַרטיקולאַריזם האָבען איינער דעם אַנדערן די האַנד געגעבען.

און אַט אַזוי בעגעגענען מיר אין עסטרייך אַ רייהע נאַציאָנאַלע בעוועגונגען, פון וועלכע יעדערע ווערט פון איין זייט אַרויסגערופען און בעשטימט דורך געגענוואַרטיגע פאַקטאָרען, האָט אַ וואָרצעל אין לעבען — און אין דעם איז איהר כח, און פון דער אַנדער זייט שטרעבט זי צו פערווירקליכען איהרע ציעלען אין פאָרמען, וועלכע געהערען צום עבר, וועלכע האָבען שוין ניט קיין שום לעבענס־קראַפט, אין פאָרמען וואָס אָדער זיי טויגען לחלוטין ניט, אָדער זיי וואָלטען געקאָנט אין משך פון וואָסער עס איז צייט דורכגעפיהרט ווערען דורך גוואַלט־מיטלען, וועלכע מוזען גיך פערליערען זייער קראַפט. אויף וויפיעל די נאַציאָנעלע בעוועגונגען אין עסטרייך זענען לעבענספעהיג, אויף אַזוי פיעל זענען לעבענס־אונפעהיג זייערע ציעלען. דאָס איז די סתירה, פון וועלכער עס ליידט די ענטוויקלונג פון דיזער מדינה אין לעצטען יאָהרהונדערט, און פון וואַנען עס נעהמט זיך אָהן אַ שום ספק איהר איצטיגע לאַגע.

כל זמן דער אַבסאָלוטיזם האָט אונטערדריקט אַלע פעלקער, פלעגט זיך די דאָזיגע סתירה ניט גאָר קלאָר אַרויסבעווייזען; זי האָט זיך, פערקעהרט, גלייך אַרויסגעזאָגט, ווי נאָר ס׳האָט אויפגע־הערט דער דרוק. אין די מערץ־טעג פון 1848 יאָהר האָבען די דייטשען און די אונגאַרען אַראָבגעשלידערט דעם יאָך פון מעטער־ניך׳ס ממשלה. דאָס זעלבע האָבען געטהון די סלאַווען. נאָר די, וועלכע האָבען ערשט געקעמפפט פאַר דער דייטשער און אונגאַ־רישער פרייהייט, האָבען זיך תיכף נאָך זייער נצחון גענומען דער־שטיקען די סלאַווישע אונאָבהענגיגקייט. ס׳האָבען זיך געפונען לי־בעראַלע דייטשען, וועלכע האָבען בעת׳ן סלאַווישען קאָנגרעס אין פּראָג איינגעלאַדען ווינדישגרעץ׳ן אָננעהמען ענטשלאָסענע מיטלען קעגען די טשעכען, וועלכע האָבען בעגריסט די באָמבאַרדירונג

פון פראָג פונקט מיט דער זעלבער שמחה, מיט וועלכער זיי האָבען ניט לאַנג בעגריסט די ערקלערונג פון קריעגס־צושטאַנד. נאָר דער זעלבער ווינדישגרעץ, פון וועלכען די טשעכען האָבען ערשט אַזוי געליטען, האָט ערוואָרבען די סימפּאַטיען פון די לעצטע, ווי נאָר ער איז אַרויס געגען ווין, כדי צו צוטרעטען די דייטשע פרייהייט. די זעלבע האַרמאַטען, וואָס האָבען נאָר־וואָס באָמבאַר־דירט פּראָג, זענען פון איהרע איינוואָהנער מיט בלומען בעקראַנצט געוואָרען, ווען זיי זענען אַוועק באָמבאַרדירען ווין.

דערצו זענען נאָך צוגעקומען די פּאַסירונגען, וואָס האָבען זיך פונאַנדערגעשפּיעלט אין אונגאַרן. די נייע נאַציאָנאַלע הער־שאַפט אין פּעשט (די הויפּט־שטאָדט פון אונגאַרן) האָט פאַר אַ התחלה גענומען זיך צו פעראייניגען פערשיעדענע טיילען פון דער אַלטער „סטעפאַן'ס קרוין" און מורא'דיג צו אונטערדריקען די ניט־מאַדיאַרישע פעלקער פון דער אַלטער אונגאַרישער מלוכה — די רומעניער, סערבען, קראָאַטען. און ווען די לעצטע האָבען זיך ניט געלאָזט טרעטען מיט די פיס, האָבען די אונגאַרען מאָביליזירט אַנ'אַרמעע, כדי דערשטיקען די סלאַווישע שטרעבונג צו אונאָב־הענגיגקייט. עס האָט זיך אַריינגעמישט דער ווינער הויף, וועלכער האָט, פערשטעהט זיך, געהאַלטען דעם צד פון די קראָאַטען, ווייל זיי זענען שונאים פון די אונגאַרען. דער סכסוך צווישען דעם ווינער הויף מיט די „ווידערשפּעניגע" אינגאַרען האָט זיך דורכדעם פונאַנדערגעוואַקסען אַזוי, אַז ער האָט סוף כל סוף געבראַכט צו נידערלעגונג פון דער האַבסבורגער דינאַסטיע. נאָר די קראָאַטען אונטער דער אָנפיהרונג פון יעלאַטשיץ זענען געוואָרען שטאַרקע אָנהענגער פון דער רעאַקציע. אין חברותא מיט'ן חיל פון ווינדיש־גרעץ האָבען זיי געצוואונגען וויען זיך אונטערגעבען. מיט אונגאַרן האָט זיך די רעאַקציע צורעכענט מיט דער הילף פון רוסלאַנד.

וואָס עס האָט ניט דערענדיגט דער אויפשטאַנד פון 1848 יאָהר, האָבען געענדיגט ביסמאַרק און נאַפּאָלעאָן III. אין די מלחמות פון 1859 און 1866 יאָהרען האָבען זיי ביז'ן גרונד צוטרייסעלט דעם עסטרייכישען אַבסאָלוטיזם. דער רעשט פון די האַרמאַטען ביי סאָלפערינאָ און קעניגגרעץ האָט געבראַכט די בשורה פונ'ם ליבעראַלען רעזשים. דער ליבעראַליזם איז, פערשטעהט

זיך, געווען גאַנץ צווייפעלהאַפט, ווייל ער האָט זיך לכתחלה ענטזאַגט מאַכען פון עסטרייך אַ פאָלקאָם מאָדערנע מלוכה. דער נייער צענטראַלער פאַרלאַמענט איז געווען געגרינדעט אויף אַ וואַהלרעכט, ניט נאָר ניט קיין אַלגעמיינעם, נאָר אפילו ניט קיין גלייכען: דאָס וואַהלרעכט איז געווען געבויט אויף פעאָדאַלע יסודות און האָט נאָך איינגעהאַלטען דעם סדר פון די וואַהלען לויט די שטאַנדען. לכתחלה איז דער צענטראַלער פאַרלאַמענט געווען נאָר אַ עקזעקוטיווער אָרגאַן פון די בעזונדערע לאַנדטאַגען, פון וועלכע ער פלעגט אויסגעקליבען ווערען. ערשט אין 1873 יאָהר זענען איינגעפיהרט געוואָרען דירעקטע וואַהלען אין בעזונדערע וואַהלקרייזען. עסטרייך איז ניט נאָר קיין דעמאָקראַטישע, נור אפילו קיין בורזשואַזע מלוכה נאָך ניט געוואָרען. — ווי געמיין ס'איז אָבער ניט געווען דיזער ליבעראַליזם, האָט ער דאָך געמוזט געבען די פעלקער פון עסטרייך לכל הפחות חאָטש אַ שטיקעל פערקעהרספרייהייט. און דאָס גופא הייסט שוין, אַז יעדער ווייטערדיגער טראָט פונ'ם דייטשען צענטראַליסטישען ליבעראַליזם איז אַ טראָט צום קבר.

די הערשאַפט פונים דייטשען צענטראַליסטישען ליבעראַליזם פאַנגט זיך אָן מיט'ן אָבזאָגען זיך פון דער איינהייט פון עסטרייך־אונגאַרן. ס'איז אַנערקענט געוואָרען די זעלבסטשטענדיגקייט פון דער אונגאַרישער מלוכה, און דאָס בעדייטעט במילא ניט נור די זעלבסטשטענדיגקייט פון דער מאַדיאַרישער נאַציאָן, נור אויך איהר הערשאַפט איבער די רומעניער, סלאַווען און דייטשען. די דייטשע ליבעראַלען האָבען עס גערעכענט פאַר אַ זיכערען מיטעל, כדי פונאַנדערבינדען זיך די הענד און „מאַכען אַ טאָלק" מיט די מערבעסטרייכישע סלאַווען.

נאָר ניט קוקענדיג אויף אַלע צוואַנגס־מיטלען, איז דאָך די דייטשע בורזשואַזיע ניט געווען בכח בייצושטעהן דעם פעראייניגטען דראַנג פון פעאָדאַלען אַדעל, קליינבירגערליכע פויערשע עלעמענטען אין די אַלפען־לענדער און סלאַווען. די טיראָלער, דאַלמאַטען און פאָליאַקען האָבען געמאָנט בעזונדערע רעכטע; די לעצטע האָבען זיך ביסלעכווייז דערשלאָגען כמעט אַ פאָלקאָמע אויטאָנאָמיע פון גאַליציען, ד. ה., אויך אַקוראַט ווי אין אונגאַרן, ניט נאָר די

זעֶלבּשטעֶנדיִגקײַט פוּן דעֶר אײגעֶנעֶר נאַציאָן, נוּר איִיך איִהר העֶרשאַפט איִבּעֶר אַנ׳אַנדעֶרעֶר — איִבּעֶר די רוּסיִנעֶן.

די דײַטשעֶ בּוּרזשואַזיעֶ האָט אָנגעֶווענדעֶט אַלעֶ איִהרעֶ כּחות אויף פעֶרניִכטעֶן די טשעֶכיִשעֶ נאַציאָנאַלעֶ בּעֶוועֶגוּנג, די וויִכטיִגסטעֶ און געֶפעֶהרליִכסטעֶ פאַר איִהר. דאָס עֶרקלעֶרט זיִך מיִט דעֶם, וואָס בּעֶהמעֶן איִז געֶוועֶן די רײַכסטעֶ לאַנד פוּן מאָנאַרכיעֶ, און די פּריִוויִלעֶגיעֶ צו עֶקספּלואַטיִרעֶן זי האָט געֶהעֶרט דעֶר דײַטשעֶר בּוּרזשואַזיעֶ. בּײַקוּמעֶן די טשעֶכעֶן איִז איִהר אָבּעֶר ניִט בּעֶשעֶרט געֶוועֶן. איִן דעֶם שטרעֶבּעֶן פעֶרקנעֶכטעֶן זײ האָט די דײַטשעֶ בּוּרזשואַזיעֶ געֶ׳פּטרט איִהרעֶ בּעֶסטעֶ כּחות. ווען זי זאָל זיִך פעֶראײניִגעֶן מיִט דעֶר טשעֶכיִשעֶר דעֶמאָקראַטיעֶ, וואָלט זי געֶקעֶנט אַראָבּוואַרפעֶן די רעֶסטעֶן פוּן פעֶאָדאַליִזם און אַלײנהעֶרשאַפט. פעֶרקעֶהרט־זשעֶ, דעֶר קאַמפף פוּן דעֶם דײַטשעֶן בּוּרזשואַ מיִט׳ן טשעֶכיִשעֶן האָט נוּר פעֶרשאַרפט די פעֶאָדאַל־קלעֶריִקאַלעֶ רעֶאַקציעֶ.

איִן סוף פוּן 1870 יאָהר איִז שוין דעֶר דײַטשעֶר ליִבּעֶראַליִזם געֶוועֶן מאַכטלאָז, און די אַלטעֶ עֶסטרײַכיִשעֶ רעֶגיִרוּנגס־סיִסטעֶם וואָלט געֶקעֶנט איִבּעֶר אַ נײַם רוּהיִג אָנהײבּעֶן אַרבּײטעֶן, ווען ניִט די עקשנים—טשעֶכעֶן, וועֶלכעֶ פלעֶגעֶן עֶנעֶרגיִש וויִדעֶרשטעֶהן דעֶר וויִענעֶר צעֶנטראַלעֶר רעֶגיִרוּנג. זײ האָבּעֶן ניִט איִפּגעֶהעֶרט צו מאָנעֶן די פעֶרוויִרקליִכוּנג פוּן זײעֶר שטאַאַטס־רעֶכט, ד. ה., אַז די לעֶנדעֶר פוּן „וועֶנצעֶל׳ס קרוין"—בּעֶהמעֶן, מעֶהרעֶן און שלעֶזיעֶן—זאָלעֶן, גלײַך ווי אוּנגאַרן, וועֶרעֶן אוּנאָבּהעֶנגיִג. זעֶרבּײַ האָבּעֶן זיִך די טשעֶכעֶן אַלס אַ שטעֶנדיִגעֶ אָפּאָזיִציאָנעֶלעֶ פּאַרטײ אַרויסגעֶוויִזעֶן זעֶהר דעֶמאָקראַטיִש. דעֶר מיִניִסטעֶר טאַאַפעֶ מיִט זײַנעֶ אַלטעֶ דרכים איִן נײַעֶ רמאות, האָט זיִך אפילו געֶפּרוּבּט זײ אוּנטעֶרקױפעֶן; מיִט כּח אײַנשטיִלעֶן זײ האָט מעֶן שוין ניִט געֶקאָנט. איִהם האָט זיִך טאַקעֶ אײַנגעֶגעֶבּעֶן דוּרך אײניִגעֶ קאָנצעֶסיעֶס אָבּשלאָגעֶן די מעֶהרהײט פוּן די טשעֶכיִשעֶ פּאָליִטיִקעֶר, די אַלטטשעֶכעֶן, סײַ פוּן זײעֶרעֶ שטאַאַטס־רעֶכטליִכעֶ, סײַ פוּן זײעֶרעֶ דעֶמאָקראַטיִשעֶ שטרעֶבּוּנגעֶן. נאָר די טשעֶכיִשעֶ נאַציאָן האָט זיִך ניִט געֶלאָזט אוּנטעֶרקױפעֶן דוּרך געֶלד מתנות, טאַאַפעֶ האָט אויסגעֶפיִהרט מעֶהר ניִט, אַז די אַלטעֶ טשעֶכעֶן האָבּעֶן איִן גאַנצעֶן

באַנקראָטירט, און אין אָנפאַנג פון די נײַנציגער יאָהרען זענען זײַ אינגאַנצען אַרויסגעשטויסען געוואָרען דורך די ראַדיקאַלע יונג-טשעכען.

מיט דעם האָט זיך טאַאַפּע׳ס לאַנד-חכמה זויסגעשעפּט. מיט די מיטלען, וועלכע די עסטרײַכישע רעגירונגס-קונסט האָט ביז איצט אָנגעווענדעט, האָט מען שוין מעהר די מדינה-אײנהײט פון עסטרײַך ניט געקענט אונטערהאַלטען. מ׳האָט געמוזט אויס-פּרובירען אַ נײַעם וועג; דאָס, וואָס פעראײניגט דײַטשלאַנד, האָט אויך געדאַרפט פעראײניגען די „קרוין-לענדער": טאַאַפּע האָט געוואָלט אײנפיהרען דאָס אַלגעמײַנע וואַהל-רעכט, וועלכע האָט אויך געדאַרפט ברײַנגען דערצו, אַז דער מעכטיגער שטראָם פון דער אַלץ-וואַקסענדער פּראָלעטאַרישער בעוועגונג זאָל אָנהויבען פליסען רוהיגער און שטילער.

דאָס קאָאַליציאָנס-מיניסטעריום האָט בעוויזען, אַז רעגירען עסטרײַך געגען דעם ווילען פון די טשעכען איז שוין מעהר ניט מעגליך, און באַדעני׳ס גורל האָט געוויזען—אַז נאָך וועניגער קען מען רעגירען די דײַטשען להכעיס. גױטש׳ס מיניסטעריום וועט, אַ פּנים, בעשערט זײַן דיענען פאַר אַ בעווײַז, אַז בײַ די עקסיס-טירענדע יסודות קען מען אויך ניט רעגירען גלײַכצײַטיג די טשעכען מיט די דײַטשען.

וואָס-זשע וועט איצט זײַן? אין עסטרײַך, אַפּנים, קומט שוין אָן דער סוף פון דער גאַנצער פּאַרלאַמענטאַרישער פערוואַלטונגס-קונסט, און פיעלע האָבען שוין מורא, דער אַבסאָלוטיזם זאָל צוריק ניט לעבעדיג ווערען. אַנ׳אומזיסטער פּחד! דער אַלטער צענטראַ-ליזירטער אַבסאָלוטיזם איז אונמעגליך אין דער הײַנטיגער, הויפּט-זעכליך סלאַווישער, עסטרײַך. דער אַבסאָלוטיזם, וועלכער בעשטעהט אין דעם, אַז די וויענער ביוראָקראַטיע זאָל רעגירען מיט דער גאַנצער מדינה ניט צוזאַמען דורך אײן פּאַרלאַמענט, נאָר דורך 17 לאַנדטאַגען—אַזאַ אַבסאָלוטיזם איז אַנ׳אַבסורד. אויב די עסטרײַכי-שע מאָנאַרכיע וויל ניט האַלטען אָפען די טהיר פאַר אַלע סעפּאַ-ראַטיסטישע שטרעבונגען, וועט זי אַזוי, ווי די גערמאַנישע אימ-פּעריע, זיך ניט קענען בעגעהן אָן אַ צענטראַלען פּאַרלאַמענט.

דאָס אַלײן אַפילו, ניט רעדענדיג פון אַנדערע פאַקטאָרען

וועלכע דערלאָזען ניט קיין אַליינהערשענדען רעזשים, מאַכען איהם איצט אין עסטרייך לחלוטין אוממעגליך. לעזען די אַלע איצטיגע שוועריגקייטען דורך דאס אַריינמישען זיך פון אויסערליכע קרעפטע איז איצט פונקט אַזוי אוממעגליך, ווי דורכ'ן אַבסאָלוטיזם. אין עסטרייך זענען פאַרהאַן דייטשען, וועלכע זענען נאָך געניג תמימות'דיג צו גלויבען, אַז זייערע ברידער פון אימפעריע וועלען זיך אַריינמישען און העלפען אָבוועהרען דעם סלאַווישען דראַנג. אין גערמאַניע גופא אָבער ליגען אַזוינע חלומות קיינעם אין זינען ניט.

דער „נייער קורס" אין גערמאַניע איז בלי ספק זעהר נוטה צו אַוואַנטיורעס. ער האָט קיין מורא ניט, צוליעב איין קויהלען־סטאַנציע אויפרודערן די גאַנצע מזרח־אַזיאַטישע פראַגע און שטעלען אין קאָן דעם אַלגעמיינעם שלום. דערביי בראַקירט ער ניט מיט מיטלען, גאַנץ עהנליכע צו די, מיט וועלכע עס האָט זיך בענוצט דער מפורסם'דיגער ענגלענדער דזשעמסאָן*). ס'איז אפילו פאַרהאַן אַ גרויסע נפקא־מינה צווישען דעם אָנפאַל אויף טראַנסוואַל און פערהאַפּען קיאַאָ־טשאַאו. אין טראַנסוואַל האָבען מיר אַ פּריוואַטע אונטערנעהמונג פון אַ קליינעם הייפעלע אַוואַנטיורעס־מאַכער, וועלכע האָבען ערוואַגט צו אָנפאַלען אויף אַ שונא, וועמענס קענען בעגעהן זיך מיט געוועהר האָבען שוין די ענגלענדער ניט איין מאָל אויף זיך אויסגעפרובירט. ביים פערהאַפּען קיאַאָ־טשאַאו האָבען מיר אַ נ'עסק מיט אַנ'אָפיציעלע אונטערנעהמונג פון אַ גרויסער און אַ שטאַרקער מלוכה געגען אַ מלוכה'לע, וואָס איהר שוואַכקייט און שוטצלאָזיגקייט זענען געוואָרען כמין משל. ווען מיר וואָלטען וועלען רעדען פון טאַפּפערקייט, קען שוין עס גיכער געהן אויף דזשעמסאָן'ס אָנפאַל.

נור דאָס איז מעהר ניט דרך אגב. ווי הויך מיר זאָלען ניט אָבשאַצען די דורשט פונ'ם נייעם קורס צו שווינדלעריי, איז ער דאָך פונדעסטוועגען ניט אויף אַזוי פיעל אומגעלומפּערט, אום אַריינצוטרעטען אין עסטרייך, כדי העלפען שטעלען זיך אויף די פיס דעם גערמאַניזם, וועלכער האָט — אַ חוץ גאָט — פאַר קיינעם

---

*) דער וואס איז אנגעפאלען אויף טראנסוואל.

קיין מורא ניט. שוין ניט רעדענדיג דערפון, וואס די עסטרייכישע מאנארכיע האט נאך גענוג כח אום צו וועהרען זיך, וואס ניט נאר די סלאווען, נאר אויך די דייטשען פון די אלפען־לענדער וועלען פערצווייפעלט מיט די לעצטע כחות בעשיצען זייער אונבעריהר־בארקייט, ניט רעדענדיג פון דעם, וואס יעדער נסיון צו רויבען די זעלבסשטענדיגקייט פון עסטרייך וואלט ארויסרופען אנ׳אימה׳־דיגע וועלט־מלחמה — וואס וואלט דא אין בעסטען פאל געווינען פרייסען־דייטשלאנד? אריינברייגען צו זיך א זעלכע עלעמענטען, וואס וואלטען סוף כל סוף מבטל געווען די גאנצע פרייסישע העגעמאניע אין אימפעריע. און צוליעב דעם זאל דאס די פרייסישע רעגירונג וועלען אונטעררייסען א געזעצליכע קרוין? ס׳זענען שוין א וועק די צייטען, ווען די פרייסישע רעגירונגען האבען ריזיקירט צו בענוצען זיך מיט אזוינע רעוואלוציאנערע מיטלען.

די עסטרייכישע דייטשען האבען גארנישט וואס צו ווארטען פון די גערמאנישע דייטשען, חוץ מאראלישען צארן פון אייניגע שרייבער און רעדנער. די האפנונגען פון די ערד־ריטטער זענען ניט מעהר ווי חלומ׳ית, וועלכע זאגען עדות אויף דער פערפלאנטערטקייט פונ׳ם מצב. קיין אויסוועג פון לאבירינט ווייזען זיי ניט. אויב ס׳איז נאר מעגליך בייקומען די היינטיגע שוועריגקייטען, איז סיידען פון אינוועניג, ניט פון אויסערן.

II.

אין וואס בעשטעהט די גאנצע שווערקייט פון דער איצטיגער לאגע? אין דער סתירה, וועלכע ליגט צווישען די לעבענספעהיגע נאיאנאלע בעוועגונגען און די מאכטלאזע, אבגעלעבטע פארמען, צו וועלכע זיי שטרעבען. די נאציאנאלע בעוועגונגען אין עסטרייך שטרעבען צו דערגרייכען און בעפעסטיגען ניט אזוינע פארמען, וועלכע זאלען גאראנטירען די זעלבסשטענדיגקייט פון די נאציעס, נאר אזעלכע, וואס זענען פעסט צונויפגעבונדען מיט דער אונזעלבשטענדיגקייט פון בעזונדערע נאציעס אדער טיילען פון נאציעס. אזוי טהוען די פאליאקען, דייטשען, אונגארען און טשעכען. די

פּערוויקלוכונג פון'ם משׂכּילישן שטאַטס־רעכט בעדייטעט ניט נאָר די זעלבשטענדיגקייט פון די טשעכען אין בעהמען, מעהרען און שלעזיען, נאָר אויך זייער הערשאַפט איבער'ן דייטשען מיעוט אין דיזע לענדער. און דאָס איז די הויפּט־סבה פון דעם, וואָס עס האָט זיך פונאַנדערגעברענט איבער גאַנץ עסטרייך ביי אַלע דייטשען זייער ניט לאַנגאָניגע שנאה צו די טשעכען. דער בעפעהל וועגען די שפּראַכען איז אַליין פאַר זיך אַ גאַנץ אונשולדיגע זאַך, וועלכע איז טיילווייז מסוגל צו אויסבעסערונג, און אפילו אין זיין איצטיגען געשטאַלט איז ניטאָ קיין שום סכנה פאַר דער דייטשער נאַציע. מ'האָט איהם אָבער אָנגענומען פאַר אַ קול מבשׂר פון דער בעהמישער מלוכה, אַ התחלה פון איבערגעבען די דייטשען אין בעהמען דער איבערהאַנד פון די טשעכען, און דערפאַר האָט עס אויסגעבראָכען אַזאַ שטורם. און באַדעני מיט זיין חיטרען נסין איינצושטילען, האָט אויף אַזוי פיעל דעם שטורם פערגרעסערט, אַז דער לעצטער האָט אומגעשטירצט דעם פּוילישען גראַף זעלבסט.

דער צענטראַליזם איז שוין אין עסטרייך אונמעגליך. עסטרייך קען נאָך עקסיסטירען נאָר אַלס אַ פעדעראַטיווע מרינה. נאָר דער פעדעראַליזם פון די אַלט־פרענקישע „היסטאָריש־פּאָליטישע אינדיווידואַליטעטען", דער פעדעראַליזם פון היסטאָרישע מלוכות און לענדער איז שוין אויך לעבענס־פעהיג ניט מעהר, איידער דער צענטראַליזם.

ס'בלייבט נאָר איין וועג: פעדעראַליזם פון נאַציאָ־נאַליטעטען, מבטל זיין די טראַדיציאָנאַלע פּראָווינץ־גרענצען, בעניַיען עסטרייך אויפ'ן יסוד פון די שפּראַכען־פערשידענהייטען.

די פיהרער פון דער גרויסער פראַנצויזישער רעוואָלוציע האָבען געוואוסט, וואָס זיי טהוען, בעת זיי האָבען מבטל געווען אַלע אַלטע פּראָווינץ־גרענצען און איינגעפיהרט אַ נייע איינ־אָרדנונג אין פאָרם פון דעפּאַרטאַמענטען. מיט דעם האָבען זיי בעשאַפען פאַר דער מדינה־איינהייט דעם שטאַרקסטען פונדאַמענט, האָבען איין מאָל פאַר אַלע מאָל גע'פּטר'ט דעם פעאָדאַלען פּאַרטי־קולאַריזם, האָבען בכלל צוגענומען ביי די פעאָדאַלע זכרונות זייער סאַמע פעסטען שטיצפּונקט.

אַזאַ מין בעניַיאונג מוז איצט אויך האָבען עסטרייך. אַ סוף

צו דעם פֿעדעראַלען פּרינציפּ פֿון שטאַאַטס-רעכט, װעלכע שטעלען אין אונמעגליכע בעדינגונגען די הײַנטיגע נאַציאָנאַלע בעװעגונגען; אַ סך צו די טעריטאָריאַלע גרענצען, װעלכע צובּרעכ־לען גאַנצע נאַציעס, אַראָב די גרענצען, װעלכע שמידען צונויף בעזונדערע נאַציעס און בּרײַנגען צו האַס און פֿײַנדשאַפֿט צװישען אַזעלכע פֿעלקער, װעמענס געמײַנזאַמע אַרבּײַט, בּײַ פֿרײַהײַט און גלײַכבּערעכטיגונג, װאָלט געקענט מאַכען עסטרײַך פֿאַר אײַנע פֿון די סאַמע קולטורעלע מדינות, און װעמענס מחלוקת שטערט און פֿערהאַלט יעדען פּראָגרעס.

אפילו די דײַטשען הויבּען שוין דאָס אָן צו פֿערשטעהן און פּרוּבען זיך אַרויסשטעלען די פֿאָדערונג פֿון צוטײַלען בּעהמען אַד־מיניסטראַטיװ אויף 2 געגענדען: דײַטשע און טשעכישע. יעדער געגענד זאָל האָבּען זײַן שפּראַך אין די שוהלען און אײַנריכטונגען מיט אַ אײגענער פֿערװאַלטונג. נאָר די בּײדע געגענדען דאַרפֿען בּילדען דעם בּעהמישען לאַנדטאַג מיט 2 קוריעס, װעלכע װאָלטען טאָרמאַזירען אײנע דער אַנדערער די אַרבּײַט, װי די דעפּוטאַטען־פּאַלאַטע און די הערען־פּאַלאַטע. דאָס איז געװען דער יסוד פֿונ׳ם שלום, װעלכע עס האָבּען געשלאָסען די דײַטשען און די אַלט־טשעכען בּײַ דער פֿערמיטלונג פֿון טאַאַפֿע׳ס מיניסטעריום אין 1890 יאָהר, װעלכער איז אָבּער צושטערט געװאָרען דורכ׳ן ער־פֿאָלג פֿון די יונג־טשעכען. דיזער שלום־אָבּמאַך איז אַ לאַטע אויפ׳ן רײַן־עסטרײַכישען שטײַגער. די רעפֿאָרם שטעלט זיך מיט מורא אָבּ פֿאַר׳ן שאָטען פֿונ׳ם לאַנג פֿערשטאָרבּענעם בּעהמישען קעניגטום. די צװאַנגס-פֿעראײניגונג פֿון די טשעכען מיט די דײַטשען אין אַנ־אַלגעמײנע פֿערװאַלטונג האַלט זיך אויף װײַטער, דער שאַרפֿער מיטעל, די קוריעס, װאָס פּאַסט אַקוראַט צו דער פֿעדעראַלער צײַט, װערט גערעכענט פֿאַר אַ נײַע ערפֿינדונג, און אַנשטאָט דערנעהען־טערען זיך אויף אַ שריט צו הײַנטיגער אײנהײַטליכער מדינה, קריכט מען צוריק צום פֿעדעראַלען פּאַרטיקולאַריזם.

די הײַנטיגע אײנהײַטליכע מדינה קען זיך גוט אײַנלעבּען מיט אַ בּרײטע זעלבּסטפֿערװאַלטונג פֿון זײַנע אײנצעלנע טײלען, אָבּער נאָר מיט אַזאַ זעלבּסטפֿערװאַלטונג, װעלכע גיט גלײַכע רעכט אַלע טײלען. טײלען אָבּער בּעהמען אויף 2 חלקים בּעדײַטעט נאָר נײַע

פריוויליגיעס פאר בעזונדערע שיכטען פון דער בעפעלקערונג אין א איינצעלנער פראווינץ. פון אזא רעפארם ביז ארגאניזירען עסט־רייך אויפ'ן יסוד פון נאציאנאליטעטען איז אזוי ווייט, ווי עס איז ווייט פון א פינפטע קוריע ביז דער אידעע פון איין פארלאמענט אויפ'ן גרונד פון אלג., גלייכע, דירעקטע און געהיימע וואהל־רעכט. דאס וואלט טאקע גאראנטירט די דייטשען אין בעהמען פון דער איבערהאנד פון די טשעכען, נאר אפילו אין בעהמען וואלט עס ניט מאכען קיין סוף צו די נאציאנאלע קריגערייען. די ביידע קוריעס וואלטען געווען גענוג שטארק, אום צו מאכען איינע די אנדערע אונבעדייטענד. און די פראגע וועגען טשעכען אין מעהרען און שלעזיען, די רוסינען אין גאליציען, איטאליענער אין טיראל, סלאווען אין שטיריע און קארינטיע — וואלט בלייבען ניט געלעט, ווי געוועזען. און אלץ ווייטער וואלטען געטליעט די פונקען פון נאציאנאלען שאוויניזם, וואלטען איבער א נייס אויפגעפלאקערט, פונאנדערגעבערענט זיך און וואלטען פערצויגען די איצטיגע לאגע אהן א שיעור.

די דייטשען דארפען אבגעטיילט ווערען פון די טשעכען אין בעהמען; מ'דארף זיי אבער אין גאנצען צוטיילען, און ניט צוזאַ־מענגענעהמען זיי נאך א מאל אין איין לאנדטאג. צוליעב דעם מוז מען אלע געגענדען מיט טשעכישער שפראך אין בעהמען, שלעזיען, מעהרען, אלע געגענדען, וועלכע שליסען זיך צווישען זיך, פעראייני־גען אין אויטאנאמיע קרייזען אויף די זעלבע רעכטליכע. יסודות, ווי דער דייטש־בעהמישער דעפארטאמענט אדער קאנטאן. דאס זעלבע דארף מען אויך טהון אין אנדערע פראווינצען, וואו די בעפעלקערונג רעדט אויף פערשידענע לשונות.

נור אזא מין אלזייטיגע און פרינציפיעלע לעזונג פון דער שפראכען פראגע — וואלט געקאנט געבען עסטרייך א נאציאנא־לען שלום. זי וואלט ניט מבטל געווען תיכף ומיד די טראדיציאנע־לע, טיעף איינגעווארצעלטע היפוכים, זי וואלט אויך ניט בעזייטיגען די נאצ. פראגען פון א קלענערע בעדייטונג, ווי כדומה למשל, די פראגע מכח איינטיילען די שפראך־געגענדען, אדער מכח דעם נאציאנאלען מיעוט אין קליינע ערטער, (ווי די דייטשען אין פראג און די טשעכען אין וויען); באר דיזע אלע פראגען וואלטען ניט

געקאָנט שטערען און וואָלטען געמוזט אָבטרעטען אָן אַ זייט פאַר וויכטיגע אַלגעמיינע מלוכה־פראַגען, וועגען פאָליטישע און סאָציאַלע רעפאָרמען. זיי וואָלטען ניט געהערשט אין אַלגעמיינעם פאָליטישען לעבען און וואָלטען איהם ניט געשטערט.

פון וואַנען־זשע דאַרף אָנקומען דער כח, וואָס זאָל אַוועקלעזען די נאַציאָנאַלע פראַגע? די פעאָדאַל־קלעריקאַלע עלעמענטען, וועלכע זענען איצט די הויפט־בעלי־בתים אין עסטרייך, וועלען מיט אַלע כחות זיין געגען אַזאַ לעזונג, ווילענדיג זיך האַלטען שטייף אָן דאָס אַלטע; זיי ווילען אויסנוצען דערצו דעם גאַנצען כח פון זייערע ציינער און נעגעל, — די נאַציאָנאַלע שנאה אונסעפאַראַטיסטישע טראַדיציעס זענען דאָך אַ פעסטער פונדאַמענט פאַר זייער מאַכט. די פיינדליכע נאַציעס דאַרפען זיך פעראייניגען אַרום דער צוועקמעסיגער לעזונג פון דער שפראַך־פראַגע, כדי האָבען די מעגליכקייט אָנוואַרפען דיזע לעזונג דער פאָעדאַל־קלעריקאַלער מאַכט. נאָר גוטע האָפענונגען אַליין זענען אָבער צו דעם וועניג. קיין נאַציע האַלט ניט ביי'ם אָבטרעטען אַ טראָט־ערד, זיי זענען אַלע גלייך וויים פון אַנערקענען גלייכע רעכט פאַר אַלעמען. די זעלבע דייטשען, וועלכע פאָדערן די חלוקה פון בעהמען אויף צוויי טיילען, וואָלטען געוועזען העכסט אין כעס, ווען זיי זאָלען דאַרפען טיילען שלעזיען אויף 3 חלקים — דייטשע, פוילישע, און טשעכישע, אָדער צוטיילען אויף 2 טיילען שטיריע און קאַרינטיע און פעראייניגען די סלאַווישע טיילען פון די פראָווינצען מיט קריינאַ צוזאַמען אין איין פראָווינץ פון סלאַווישער שפראַך.

די פאָזיציע, וואָס די קליין־בורזשואַזיע מיט'ן קליין־פיערטום פערנעהמען אין דער פראַגע, מאַכט אויך די לאַגע ניט גרינגער.

ביז איצט האָבען מיר אונטערגעצייכענט נאָר די מאָמענטען פון דער עסטרייכישער געשיכטע, וועלכע קענען קלאָר מאַכען די בעזונדערהייטען פון איהר נאַציאָנאַלען קאַמפף. אין דער זעלבער צייט איז אַלץ געגאַנגען פאָרווערטס די סאָציאַלע און פאָליטישע ענטוויקלונג פון עסטרייך, צוזאַמען מיט דער ענטוויקלונג פון אַנדערע לענדער אין אייראָפּע. אומעטום בעמערקען מיר אין סוף פון די 60־ער יאָהרען די פערברייטערונג פונ'ם וואַהל־רעכט, וועלכע האָט זיך פערשפרייט אָדער אויף אַלע קלאַסען, אָדער לכל

הפּח׳ות אויף דער קליין־בּורזשואַזיע און פּויערטום. נאָר אויף וויפיעל דיזע קלאַסען האָבּען זיך געלערנט אויסנוצען זייער רעכט און אַנערקענען זייער קראַפט, האָבּען זיי זיך אָנגעהויבּען ענטזאַגען פון׳ם בּורזשואַזען ליבּעראַליזם, פון וועלכען זיי זענען בּיז איצט געוועזען אָנהענגער. פול מיט האָפנונגען האָבּען די קליינבּירגער און די פּויערים געוואַרט, אַז דער נצחון איבּער׳ן פעאָדאַליזם און אַבּסאָלוטיזם וועט זיי עפענען אַ וועג צום בּורזשואַזען וואוילשטאַנד; אָנשטאָט דעם האָט דער קאַפּיטאַליזם פאַר׳ן גרויסען רוב פון זיי געעפענט אַ וועג צו פּראָלעטאַריזאַציע.

וואָס וועניגער דער ליבּעראַליזם האָט זיי געקענט העלפען אין זייער ווידערשטאַנד צו דיזען פּראָצעס, אַלץ מעהר פלעגען זיי זיך אָבּטרייסלען פון איהם; נאָר אַלץ מיט מעהר פרישקייט פלעגען זיי זיך נעהמען צו פּאָליטישער טהעטיגקייט אין דער האָפנונג געפינען אַ השועה בּיי דער מלוכה, וועלכע האָט זיי ניט געוואָלט געבּען דאָס רעכט פון „זעלבּסטהילף“. אַ שטיקעל ווירקונג האָט דאָ אויך געהאַט די סאָציאַל־דעמאָקראַטיע מיט איהר רופען דעם פּראָלעטאַריאַט ערקעמפען די מלוכה־מאַכט, כדי צווינגען זי צו דינען זיינע ציעלען, די פּראָלעטאַריער אָבּער וועלען ערקעמפען די מלוכה־מאַכט, כדי דורך איהר צו פערניכטען אַלץ, וואָס זיי שטערט צו דער עקאָנאָמישער ענטוויקלונג; די קליין־בּירגער אָבּער, וואָס האַלטען בּיי פאַלען, ווילען די ערקעמפטע מאַכט אַנטקעגענ־שטעלען דער עקאָנאָמישער ענטוויקלונג. די סאָציאַל־דעמאָקראַטיע קוקט אויף דער מלוכה־מאַכט, ווי אויף איינעם פון די מיטלען צו איבּערבּויען די עקסיסטירענדע געזעלשאַפטליכע אָרדנונג אין אַ העכערע, אין די אינטערעסען ניט נאָר פון דעם פּראָלעטאַריאַט, נאָר פון דער גאַנצער געזעלשאַפט. די יורדים — קליינבּירגער אַפּעלירען צו דער מלוכה־מאַכט, ווי צו אַ מיטעל פּערפּעטואירען דאָס, וואָס איז פערבּליבּען פון דער מיטעלאַלטערליכער פּראָדוקציאָנס־פאָרם און רעטען די שטאַרבּענדע שיכטען, מאַכענדיג זיי פאַר קעסט־קינדער בּיי דער מלוכה, וועלכע זאָל זיי דאַרפען אויסהאַלטען אויפ׳ן חשבּון פון דער געזעלשאַפט.

די מין מלוכה־הילף איז פּונקט דער היפך פון סאָציאַליזם, זי איז גאַנץ ענהליך צו דעם מין הילף, מיט וועלכען ס׳האָט אונטער־

געהאַלטען זיין קיום דער פעדעראַלער אַדעל, זינט זיין עקאָנאָמישע מפלה. דערפאַר איז די חברותא פון די קליינבירגערליכע און אַגראַרע „גואלים" פון „נאַציאָנאַלער אַרבייט" ווי אַנגעבאָרען; דער דאָזיגער בונד האָט געבראַכט צו דער מפלה פון בורזשואַזען ליבעראַליזם און איז געוואָרען אַ כאַראַקטערישער סימן פון דער פאָליטיק פון אייראָפעאישען קאָנטינענט, נעמליך עסטרייך און דייטשלאַנד.

דער דאָזיגער בונד האָט אַ סך מיטגעהאָלפען צו פערשטאַרקען דעם פּאַרטיקולאַריזם אין דייטשלאַנד, פערשטאַרקען די סלאַווישע נאַציאָנאַלע בעוועגונגען אין עסטרייך. פונדעסטוועגען, איז אויפלעבען די בליהונג פון די מיטעלאַלטערליכע פראָדוקציאָנס-פאָרמען פונקט אַזוי פּיעל מעגליך, ווי איבער אַ נייעם אויפשטעלען דאָס בעהמישע מלוכה-רעכט. וואָס מעהר עס וואַקסט די נויט פון די קליינבירגער און פויערים, אַלץ מעהר וועלען וואַקסען זייערע תביעות צו דער מלוכה. נור דיזער וואַקסענדער כח איז אַ כח פון יאוש, וואָס ווערט געפּטרט אין אומזיניגע שטרעבונגען, אין שטרעבונגען, וועלכע קענען ניט פיהרען צו וועלכען עס איז ממשות'דיגען רעזולטאַט.

דאָס איז גאָר ניט קיין מקרה-זאַך, וואָס — ווי ס'לאָזט זיך אויס — זענען אַלע אַנטיסעמיטישע אָנפיהרער מיני לצים, מנובלים, אָדער גלאַט עם הארצים, אויב ניט אַלץ צוזאַמען. מ'דאַרף האָבען זעהר אַ סך עם הארצות, לייכטזיניגקייט אָדער שטות'ערייַ, כדי ביי דעם איצטיגען וואוקס פון קאַפּיטאַליזם, ביי די נסיונות פון די לעצטע צעהנדליגער יאָהרען זאָל מען געבען אַ האָפנונג די שטאַרבענדע שיכטען אויף אַנגלעצענדע אויפלעבונג פון די פאַר-הונדערט-יאָהריגע ווירטשאַפטס-פאָרמען. און צוגלייך איז ניט צופעליג דאָס, וואָס די מאַסען פון „קריסטליך סאָציאַלען" פאָלק בלייבען געטריי זייערע מנהיגים, ווי קלאָר ס'זאָל זיך ניט אַרויסווייזען די נידערטרעכטיגקייט און שטות פון די לעצטע: דער וואָס טרינקט זיך חאַפּט זיך, אָן פאַר אַ שטרוי.

נאָר דיזע טרייהייט בלייבט דאָך ניט אויף שטענדיג. אויבען האָבען מיר שוין אָנגעוויזען, אין וואָס פאַר אַ היפוכים עס דרעהט זיך די קליין-בורזשואַזיע. דאָס זעלבע וועט אויך זיין, ווען זי וועט

פערלירען אין גאנצען איהר עקאנאמישען שטיצפונקט. דאמאלס פערליערט זי נאך מעהר יעדע נארמאלע שטייפקייט און ווארפט זיך פון איין ברעג צו'ם אנדערען. פאר די היינטיגע קליינבירגערליכע אגראַרע עלעמענטען איז די פאליטיק פון „הין און צוריק" דער בעסטער רעגירונגס־מעטאד. און דארט, וואו די מלוכה טהוט עס ניט גאר גערן, בעשאפען זיי זיך אייגענע „גבורים" פון דער „הין און צוריק"־פאליטיק — בעשאפען זייערע בולאנזשעס און לועגערס.

מ'קען שוין פערשטעהן, וואס פאר א פועל יוצא קומט ארויס דערפון, וואס די קליין־בורזשואזע אגראַרע שטרעבונגען גיסען זיך צונויף מיט די נאציאנאלע בעוועגונגען. דאס מוז פערשטארקען די רעאקציאנערע טענדענצען און די קורצזיכטיגקייט פון די נאציאנאלע בעוועגונגען, און גלייכצייטיג אם מעהרסטען פערשארפען די נאציאנאלע היפוכים. וואס מעהר האפנונגס־לאז ס'ווערען די פאקטישע פערהעלטניסע פאר די קליינבירגער, אלץ מיט מעהר התמדה זוכען זיי פערזאנען — אלס א שעיר לעזאזל, אויף וועלכע אויסצולאזען זייער משוגענעם כעס. די היסטארישע טראדיציעס און די סאציאלע לאגע ווייזען זיי אן דארט, וואו ס'איז ניטא קיין אנדער נאצ. געגענזאץ — אויף די יודען, ווי אויף „נאטירליכע" שונאים. דארטען זשע, וואו ס'געפינט זיך אנ'אנדער נאציאנאלער געגנער גיסט זיך אויף איהם אויס דער גאנצער צארן, וועלכער האט זיך ביי זיי אנגעקליבען איבעריג־פול דורך דעם, וואס זייער ווידערשטאנד איז מאכטלאז געגען דער אונברחמנות'דיגער עקאנאמישער ענטוויקלונג.

וועניגער פון אלץ קען מען ביי היינטיגע צייטען האפען, אז דער קליינבירגער זאל זיך ציעלען צו נאציאנאלען פריעדען.

נאר איין קלאס אין עסטרייך שטרעבט אויף אנ'אמת צום נאצ. שלום און האט איהם דורכגעפיהרט שוין אין זיינע אייגענע רייהען — דאס דער פראלעטאריאט, אויף וויפיעל ער האט זיך בעפרייט פון קליין־בירגערליכע השגות און איז דורכגעדרונגען מיט'ן פראלעטארישען קלאסען־בעוואוסטזיין.

מיר האלטען זיך ניט פאר קיין פערבלענדטע חסידים פון פראלעטאריאט. ווייל מיר זענען איבערצייגט, אז איהם געהערט די צוקונפט, וועלען מיר בשום אופן ניט פערשווייגען די חסרונות,

וועלכע ער האט לעת עתה. קיינער וועט אבער ניט אבלייקענען, אז דער פראלעטאריאט איז שוין איצט אריבערגעוואקסען די קליין־בורזשואזיע מיט זיינע ידיעות, אינטעלעקטועלען כח, פאליטישער רייפהייט; אז נאר די סאציאל־דעמאקראטיע שטייגט אריבער מיט די ברייטקייט פון איהרע היסטארישע בליקען אלע דעמאקראטישע פארטייען; אז זי איז די איינציגע צווישען אלע פארטייען, וואס עקסיסטירען אצונד, וועלכע פיהרט איהר פאליטיק, ארויסגעהענדיג פון שטענדיגע וויסענשאפטליכע הנחות און ניט פון דער אדער יענער שטימונג אין דעם אדער אין יענעם מאמענט.

אין עסטרייך אבער איז די ס. ד. נאך עטוואס מעהר פון דעם: ווען מ'זאל ניט רעכענען דעם הייפעל בורזשואזע דעמאקראטען און „סאציאל־פאליטיקער" אין ווין, איז זי דארט די איינציגע געגענווארטיגע פארטיי, ריכטיגער, די איינציגע געגענווארטיגע פארטיי, מיט וועלכער מ'קען זיך רעכענען. די אלע איבעריגע פארטייען, אויך די פארטיי פון בורזשואזען ליבעראליזם אין כלל, זענען צוגעשמידט, ווי מיר האבען געזעהן, צוליעב זייערע נאציאנאליסטישע טראדיציעס, צום אידעאל פון פערגאנגענהייט. אין גאנץ מזרח־אייראפע האט זיך ארויסגעוויזען, אז די בורזשואזיע איז אונפעהיג מאכען אן עק מיט די רעשטען פון פעאדאליזם און אבסאלוטיזם, אומעטום האט זי איבערגעגעבען דער ס. ד. די היסטארישע אויפגאבען, וועלכע זי איז געווען בערופען צו לעזען. נאר בעזונדער ווייזט זיך דאס ארויס אין עסטרייך, וואו די בורזשואזע פארטייען, אנשטאט צו שטירצען די אלטע חורבות, שטרעבען נאך זיי צו בעפעסטיגען.

דארט איז די ס. ד. די איינציגע פארטיי, וועלכע שטרעבט צו בויען די מדינה אויף מאדערנע יסודות און וועלכע איז זעלבסט פעראינטערעסירט צו ארבייטען אין דער ריכטונג. דער פראלעטאריאט, פארשטעהט זיך, פיהלט זיך ניט מחויב ביי אלע אומשטענדען צו שטעהן פאר די גאנצקייט פון איצטיגען עסטרייך. ווען די דייטשע עסטרייך וואלט היינט ווערען א טייל פון דער דייטשער אימפעריע, וואלט עס קיין היזק ניט געווען ניט פאר'ן פראלעטאריאט, ניט פאר דער אלגעמיינער ענטוויקלונג. וועגען דעם אבער איז דאך, ווי מיר האבען אויבען גערעדט, ניטא

וואָס צו טראַכטען. די צוטיילונג פון עסטרייך בעגעגענט נאָך פיעל אַנדערע מניעות, אַ חוץ די, וועלכע ס'בעגעגענט די חלוקה פון טירקיי. אויב ס'וועט זיך ניט איינעבען מאַכען עסטרייך פאַר מאָדערנע מדינה, וועט עס ברענגען ניט צו איהר צוטיילונג, ניט צו דער בעפרייאונג פון איהרע נאַציאָנאַליטעטען, נאָר צו אַלאַנג־זאַמען טויט. אָבהענגיג פון די פּאָליטישע פערהעלטניסען קען דיזע גסיסה דויערען אַ מעהר אָדער וועניגער לאַנגע צייט, נאָר אין אַלע אופנים וועט דאָס זיין אַ עכוב אין דעם גאַנג פון דעם געזעלשאַפטליכען און פּאָליטישען פּראָגרעס, און מעהר פון אַלעמען וועט דערפון ליידען דער פּראָלעטאַריאַט. דער פּראָלעטאַריאַט האָט האָט פונקט אַזוי וועניג צוהאָפּען אויף אַ „השגחה" פון אויסען, ווי אויף אַ „השגחה" פון אויבען. ער שטרעבט צו אַרבייטען אין לאַנד, וואו ער לעבט און אומענדערען זי בהסכם מיט זיינע אינטערעסען און די אינטערעסען פון דער געזעלשאַפט. דעריבער נויטיגט ער זיך אין מיט דער לעזונג פון דער נאַצ. פּראַגע, ווייל נאָר דאַמאָלס, ווען די מדינה פון „קרוינלענדער" וועט ווערען אַ מדינה פון נאַציאָנאַליטעטען, וועלכע וועלען אַווטאָנאָם לעבען אין שכנות און צוזאַמען אַרבייטען, נאָר דאַמאָלס קען ערשיינען דער קלאַסען־קאַמפּף פון פּראָלעטאַריאַט אין דער געהעריגער פאָרם. די זעלבסשטענדיגקייט פון דער נאַציע איז אַנויטווענדיגער תנאי פאַר דעם היינטיגען קלאַסען־קאַמפּף. דאָס פאָלק מוז זיין פריי אין אַלע פּרטים — נאָר דאַמאָלס וועט דער פּראָלעטאַריאַט זיין אימשטאַנד אַרויסטרעטען נעגען זיין סאָציאַלען געגנער מיט זיין גאַנצען כלי־זין. דער פּראָלעטאַריאַט צוליעב זיין נאָרמאַלער און אַלזייטיגער ענטוויקלונג נויטיגט זיך אין זעלבסטשטענדיגקייט פון זיין נאַציע ניט וועניגער, איידער אין אַלגעמיינע וואַהל־רעכט און פרייהייט פון פערזאַמלונגען און פּרעסע.

דער פּראָלעטאַרישער אינטערנאַציאָנאַליזם בעדייטעט ניט די נאַרידאַיגונג פון דער נאַציאָנאַליטעט, נאָר די פרייהייט און גלייכבערעכטיגונג פון די נאַציעס. — די איינציגע אָ ר ג אַ נ י ז אַ צ י אָ נ ס־פ אָ ר ם, וואָס וואָלט געקענט לעגען אַ יסוד צו דעם נאַציאָנאַלען שלום אין עסטרייך, איז די אָרגאַניזאַציע פון דער עסטרייכישער ס. ד. די לעצטע שטיצט זיך אויך, אויף וויפיל עס איז נאָר מעגליך, אויף

דער עקסיסטירענדער אַדמיניסטראַטיווער צוטיילונג פון לאַנד; נאָר דאָרט, וואו די נאַציאָנאַלע גרענצען זיינען סותר די גרענצען פון די „מלוכות און לענדער" דיענען אַלס אָרגאַניזאַציאָנס־יסוד די ערשטע און ניט די לעצטע. די טשעכישע ס. ד. פון בעהמען, שלעזיען און מעהרען בילדען שוין איצט איין אַלגעמיינע אָרגאַניזאַציע, די דייטשע חברים אין די געגענדען פון דער דייטשער שפּראַך געהערען צו דער אָרגאַניזאַציאָן פון סאָציאַליסטען, וואָס רעדען דייטש, די פּוילישע חברים אין שלעזיען צו די פּוילישע אָרגאַניזאַציעס א. ז. וו.

„די אַלגעמיינע פערטרעטונג פון דער עסטרייכישער ס. ד. בילדעט זיך פון די אָרגאַניזאַציאָנען און עקזעקוטיוו־קאָמיטעטען פון דער דייטשער טשעכישער, פּוילישער, איטאַליענישער און דרום־סלאַווישער אָרגאַניזאַציעס" — אַזוי זאָגט בפירוש איינע פון די בעשטימונגען פון דער אַלגעמיינער עסטרייכישער ס. ד. אָרגאַניזאַציע, אָנגענומען אויפ'ן וויענער פּאַרטייטאָג פון **1897** יאָהר. ובכן האָבען די ס. ד. פּראַקטיש דורכגעפיהרט ניט נאָר די צוטיילונג פון בעהמען אויף 2 חלקים, נאָר אויך די פעדעראַטיווע אָרגאַניזירונג פון גאַנץ עסטרייך לויט די שפּראַך־גרענצען, אויף וויפיעל דאָס האָט געפאָדערט די ענטוויקלונג פון בעזונדערע ס. ד. נאַציאָנאַלע אָרגאַניזאַציעס, און אויף וויפיל דאָס איז ניט קיין סתירה דער עקסיסטירענדער פּאָליטישער צוטיילונג פון לאַנד.

די ס. ד. איז די איינציגע פּאַרטיי אין עסטרייך, וועלכע זעצט פּאָראויס אין דער נאַציאָנאַלער פראַגע, ווי אויך אין אַלע אַנדערע פראַגען ניט פּשוט אַ פּראָגראַם פון היינטיגען טאָג, נאָר אַ בעגרינדעטע, ברייטע פּראָגראַם, וואָס שטימט איין ווי מיט די אינטערעסען פון דער מאָדערנער מלוכה, אַזוי אויך מיט די אינטערעסען פון יעדער איינציגער נאַציאָן. פון כח, וואָס די ס. ד. קען אַרויסווייזען, פון די מניעות, וועלכע זי בעגעגענט, ווענדט זיך, צו וועלען — און ווען וועלען די נאַציאָנאַלע היפוכים ווערען אָבגעשוואַכט און בעזיגט.

אַ מענשען פון דער פרעמד איז שווער צו אָבשאַצען, וואָס פאַר אַ האָפנונגען מיר קאָנען האָבען אין דעם פּרט; נאָר אַפילו פאַר אַ פּאָליטיקער, וואָס וואוינט אין עסטרייך, איז שווער קומען אין דעם ענין צו אַ בעשטימטער מיינונג. אין פּאָליטיק — ווי

אין מלחמה — שפּיעלט דאָס אונגעריכטע, דאָס אונערוואַרטעטע אַ אונגעהויערע ראָליע, נאָר ערגיץ ניט אַזאַ גרויסע, ווי אין עסטרייך: „דאָ פּאַסירט דאָס אונמעגליכע, דאָ ווערט פערווירקליכט דאָס אונבעשרייבליכע"

עסטרייך איז עקאָנאָמיש אַן'אָבגעשטאַנענע לאַנד, איהר פּראָלעטאַריאַט איז לפי ערך שוואַך, און די בילדונג און אָרגאַניזירונג פון איהר פּראָלעטאַריאַט ווערט זעהר אָבגעהאַלטען דורך די נאַציאָנאַלע פערשיעדענהייטען און היפּוכים. נאָר אויב דאָס אַלין איז פאַר דער ענטוויקלונג פון דער ס. ד. אַגרויסער חסרון, בעשאַפט עס אָבער, פון דער אַנדער זייט, מאָמענטען, וועלכע מאַכען מעגליך פאַר דער עסטרייכשער ס. ד. אַגרעסערע פּאָליטישע ווירקונג, איידער עס ענטשפּרעכט דער פערשפּרייטונג פונ'ם סאָציאַליסטישען געדאַנק און קלאַסען-קאַמפּף. דוקא צוליעב די נאַציאָנאַלע היפּוכים איז זי די איינציגע ווירקליך-מאָדערנע פּאַרטיי אין עסטרייך, ד. ה., אַז ווי נאָר זי ערוועקט אַ פּאָליטישע ווירקונג, מוזען ביי יעדען ערנסטען בעשלוס אַלע פּראָגרעסיווע עלעמענטען פון דער מדינה אָבשטימען מיט איהר צוזאַמען, ווי וויט זייערע מיינונגען זאָלען זיך ניט אונטערשיידען פון די סאָציאַליסטישע, אַלע געהן מיט איהר האַנד אין האַנד, מאַכען זי שטאַרקער. אַלס די איינציגע מאָדערנע פּאַרטיי האָט זי ביי יעדען וויכטיגען בעשלוס אויף איהר זייט די לאָגיק פון די פאַקטען, וועלכע ווירקען אין איין ריכטונג מיט איהר. און צום סוף, אַלס אַ פּאַרטיי, וועלכע איז פעסט צונויפגעבונדען מיט אַ קלאָרען פּיעלזייטיגען און ברייטען פּראָגראַם, שטעהט זי געגען די צורודערטע און שטיצלאָזע קליין-בורזשואַזע מאַסען פון פערשיעדענע נאַציאָנאַליטעטען, וועלכע קענען אפשר מיט'ן זעלבען כח און היץ, מיט וועלכען זיי טרעטען היינט אַרויס געגען דעם נאַציאָנאַלען געגנער, מאָרגען זיך נעהמען פאַר אַן-אַנדער שונא, אויב דער נאַציאָנאַלער קאַמפּף וועט ניט ברייגגען די ערוואַרטעטע ישועה.

די כוונות פון די קליין-בירגער קען מען ניט פאָראויסזעהן. מיט 2 יאָהר צוריק, ווען די גימנאַזיע אין צילע איז געווען דער איינציגער אָביעקט פון נאַציאָנאַלע מחלוקת צווישען די בורזשואַזע פּאַרלאַמענטאַריער, האָט מען געקענט מיינען, אַז אַ חוץ איינציגע

חברה־לייט האָט מעהר קיינער ניט קיין טיעפען אינטערעס צום נאציאָנאלען קאמפף. פאר איין נאכט האָט די מלחמה — א היבש ביסעל טאקע צוליעב באדעני׳ס בעגעהן זיך — געקראָגען א אונגעהייער גרויסען כח, און פאר איין נאכט קען זי אפשר ווייטער, חאָטש אויף איין ווילע, אָבטרעטען אָן א זייט.

דאָס זענען אלץ מאָמענטען, וועלכע מאכען דעם כח פון דער ס. ד. אין עסטרייך פיעל גרעסער, איידער עס וואָלט געדארפט זיין לויט דער קראפט און ענטוויקלונג פון איהר בעוואוסטזיניגען פראָלעטאריאט. אויב די נאציאָנאלע היפוכים מאכען פיעל שווערער די ענטוויקלונג פון דער עסטרייכישער ס. ד., קומט איהר דערפאר פון דער אנדער זייט צוהילף — די נויטיגקייט אויפצושטעלען א נאציאָנאלען שלום, — איהר, דער איינציגער פארטיי פון דעם דאָזיגען שלום. פונקט אזוי האָט די שטרעבונג צו פערניכטען די צענטראליזירונג פון דער מלוכה־מאכט אין גערמאניע געמאכט די ס. ד., אלס איינציגע ערנסטע אָפּאָזיציאָנס־פארטיי, שטארקער, איידער דאָס וואָלט געוועזען צוליעב דער איין ווירקונג פון דער עקאָנאָמישער ענטוויקלונג און דעם ברייטען קלאסען־קאמפף.

אין איהר ארבייט פאר׳ן שלום מוז די ס. ד. פיעל ליידען פון קינסטליך־געשאפענע מניעות. דאָס וואהל־רעכט, וואָס איז נאר עטוואס פערבעסערט געוואָרען דורכ׳ן איינפיהרען די פינפטע קוריע, גיט די קליין־בורזשואזע אגרארע עלעמענטען, ד. ה., אקוראט די עלעמענטען, אין וועלכע עס ווייזט זיך בולט ארויס די נאציאָנאלע היפוכים און דער נאציאָנאלער גייז, א גאנצע שורה וואהל־זכיות. די אויסבעסערונג פון איצטיגען וואהל־רעכט, די פערניכטונג פון אלע וואהל־פריווילעגיעס דורך גלייכע וואהל־רעכט פאר אלעמען, וואָלט געקענט (אויב ניט דירעקט ברייגען צום נאציאָנאלען שלום), היבש פערשטארקען די עלעמענטען פון נאציאָנאלען שלום און בעדייטענד שווערער מאכען די נאציאָנאלע אָגרייצונג.

אלג. גלייכע, דירעקטע וואהל־רעכט וואָלט געקענט אויך מיטווירקען, ס׳זאָלען בטל ווערען אלע קאָנסטיטוציאָנעלע און פראָווינציעלע חלוקים אין וואהל־רעכט, אָבשוואכען דעם פעדעראלען פארט־־

קולאַריום, וואָס שטעהט אין וועג יעדער היינטיגער פעסטער לעזונג פון דער נאַצ. פראַגע. אין דעם זין, וואָלט דאָס איינפיהרען אַלג., גלייכע וואַהל־רעכט געוועזען אַטראָט צום נאַציאָנאַלען שלום.

עסטרייך ווערט ביי היינטיגער צייט רעגירט דורך אַ גאַנצע סעריע מלוכה־איבערקעהרעניסען; די עסטרייכשע קאָנסטיטוציע ענטהאַלט אפילו אַ בעזונדער פאַראַגראַף צו פערענטפערען זיי. אַ העלדענמוטיגע רעגירונג מיט אַ ברייטען בליק, וועלכע זאָל וועלען איף אַנ'אמת מאַכען אַ סוף פון דעם איצטיגען וואַקלענדיגען צושטאַנד, האָט געדאַרפט, אויב זי זעהט חוץ אַ רעוואָלוציע קיין אַנדער אויסוועג ניט, בענוצען זיך מיט'ן 14־טען פאַראַגראַף צו אַ ווירקליכע־ רעוואָלוציע, כדי אַוועקשטעלען די מדינה אויף נייע יסודות, פון וועלכע דער הויפט־יסוד איז — דאָס אַלג. גלייכע וואַהל־רעכט, מבטל זיין די פּעראַלעלע פּראָווינץ־גרענצען, בעשאַפען נייע, נאַציאָנאַלע פּראָווינצען.

ווער קען אָבער ערוואַרטען אַזאַ מין רעוואָלוציאָנערע טהעטיגקייט פון אַ עסטרייכישען מיניסטער. ניט קיין ראַדיקאַלע נסיונות פון וויטזיכטיגע שטאַטס־מענער, וועלכע מאַכען פריי דאָס פעלד פאַר אַברייטע טהעטיגקייט, געפינען מיר ביי זיי, נאָר דעם פוקסען־שכל פון בעאַמטע, וועלכע זאָרגען נור וועגען זייער מנוחה און ווילען פטור ווערען פון ניט קיין אָנגענעהמער אַרבייט. די איבערקעהרעניסען, וועלכע זיי ברויכען, העלפען לחלוטין ניט צו פונאַנדער פּלאָנטערן דעם קניפּעל, אדרבה, זיי דערוויטערען נאָך דאָס פונאַנדערפּלאָנטערן.

קיין זאַך איז ניט אַזוי אונבעקאַנט און בעדעקט מיט אַ שלייער, ווי די צוקונפט פון עסטרייך. ס'איז פאַראַן מדינות, וואָס די אומשטענדען האָבען זיי ניט דערלאָזען שטעלען זיך אויף מאָדערנע יסודות, און זיי זענען פער'משפּט אויף אַ לאַנגזאַמען טויט. אַזאַ מדינה איז געוועזען פּוילען, אַזאַ איז אויך טירקיי. דאַרף מען עסטרייך אויך צו רעכענען צו זיי? פון איהרע הערשענדע קלאַסען קען מען ניט ערוואַרטען אַזעלכעס, וואָס זאָל זיין בכח ווידערשטעהן די לעבענס־שטערענדע טענדענצען. די צוקונפט פון דער מדינה ווענדעט זיך פונ'ם כח פון דער סאָציאַל־דעמאָקראַטיע. ביי איצטיגע אומשטאַנדען איז זי צוליעב איהר רעוואָלוציאָניזם די פּאַרטיי,

יועֶלכֶע האַלט אַיין דיִ עֶקסיִסטעֶנץ פון דעָר מדינה. נאָר אַ געֶוואַלט טהעֶטיִגעֶ אומעֶנדעֶרונג פון דעֶם עֶקסיִסטיִרעֶנדעֶן רעֶגיִרונגס־סיִסטעֶם קעֶן מאַכעֶן עֶסטרייַך לעֶבּעֶנס־פעֶהיִג, ד. ה., פעֶהיִג ניִט נאָר ציִהעֶן וויִ עֶס איִז דאָס לעֶבּעֶן, וויִ טיִרקייַ, נאָר פעֶהיִג צו עֶנטוויִקלונג. איִן דעֶם זיִן, וויִ משונה דאָס זאָל ניִט קליִנגעֶן, קעֶן מעֶן וועֶגעֶן דעֶר רויטעֶר, רעֶוואָלוציאָנעֶרעֶר ס.־ד. זאָגעֶן דיִ זעֶלבּעֶ ווערטעֶר, וועֶלכעֶ עֶס האָט געֶזאָגט גריִלפּאַרצעֶר מיִט אַ האַלבּ־הונדעֶרט יאָהר צוריִק דעֶם העֶלד פון דעֶר שוואַרץ־געלעֶר רעֶאַקציעֶ, דעֶם געֶנעֶראַל ראַדעֶצקיִ: איִן דייַן מחנה איִז עֶסטרייַך!